

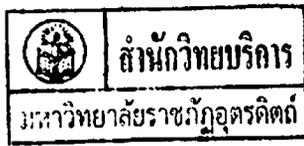
**การพัฒนาทักษะการให้คำปรึกษากลุ่มของครูในโรงเรียน
โครงการกองทุนการศึกษา จังหวัดอุดรดิตถ์**
**The Development of Group Counseling Skills for teachers in
Fund Education schools. Uttaradit Provice.**

ดร.วชิ ปัญญาใส

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

ปีงบประมาณ 2559

กุมภาพันธ์ 2560

๖๐๐๑๐๔๕๗๒

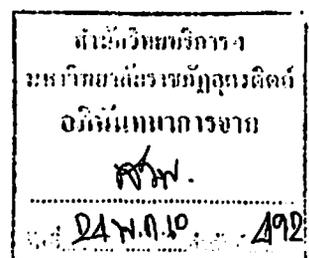
การพัฒนาทักษะการให้คำปรึกษากลุ่มของครูในโรงเรียน
โครงการกองทุนการศึกษา จังหวัดอุดรดิตถ์
The Development of Group Counseling Skills for teachers in
Fund Education schools. Uttaradit Provice.

ดร.วจี ปัญญาใส

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

ปีงบประมาณ 2559

กุมภาพันธ์ 2560

บทคัดย่อ

ชื่อผู้วิจัย : วจิ ปัญญาใส (2559)

ชื่อเรื่อง : การพัฒนาทักษะการให้คำปรึกษากลุ่มของครูในโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษา จังหวัดอุดรธานี

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาทักษะการให้คำปรึกษากลุ่มของครูในโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษาและศึกษาประสิทธิผลของการพัฒนาทักษะการให้คำปรึกษาของครูในโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษา โดยใช้การวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi experiment) แบบ One group Pretest Posttest Desing กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษา 3 โรงเรียน จำนวน 15 คน โดยการเจาะจงจากครูผู้ทำหน้าที่แนะแนว ครูประจำชั้น ครูหัวหน้าระดับ และครูฝ่ายปกครอง

ผลการวิจัย พบว่า ผลการศึกษาทักษะการให้คำปรึกษาของครูกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 15 คน คะแนนก่อนการทดลอง มีค่าเฉลี่ย 16.93 และเมื่อเข้าร่วมโครงการเพื่อพัฒนาทักษะการให้คำปรึกษากลุ่มแล้ว กลุ่มตัวอย่างมีคะแนน ของการวัดทักษะการให้คำปรึกษาเฉลี่ย 20.67 แสดงว่าครูกลุ่มตัวอย่างมีทักษะการให้คำปรึกษากลุ่มเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : ทักษะการให้คำปรึกษากลุ่ม โรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษา

Abstract

Researcher : Vajee Panyasai

Title : The Development of Group Counseling skills for teachers in Fund Education schools. Uttaradit Province.

The purposes of this study were measurement group counseling skills and to evaluate the effectiveness of development teachers counseling skills in fund education schools. The subject were purposive sampling of 15 teachers from 3 schools of the fund education schools, Comprised of Counselors, Advisors, head of advisors and administrative officers. This research was quasi experimental research with Design.

The results of the study showed that, the pretest mean of group counseling skills was 16.93 and the posttest mean of group counseling skills was 20.67. The effectiveness of the sampling prior to and after study using group counseling skills displayed differences at the statistically significant level of .05. The effectiveness after the completion of the study was higher than prior to the study.

Keywords : Group Counseling skills, fund education schools.

กิตติกรรมประกาศ

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เกิดจากความร่วมมือของครูกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งทุกคนตั้งใจและฝึกฝนและพัฒนาตนเองในช่วงของการทดลองอย่างต่อเนื่อง รวมถึงผู้บริหารโรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษาทั้ง 3 โรงเรียน คือ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบ่อเบี้ย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยยาง และผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยคอม รวมถึงผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุตรดิตถ์ เขต 2 ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์สถานที่และอำนวยความสะดวกในการประสานงานจนทำให้การดำเนินการวิจัยสำเร็จได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์บุญมั่น ธนาศุภวัฒน์ อาจารย์ ดร.สุมิตรา โรจนนิตติ และอาจารย์เด่นดวง สุขพัฒน์ ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบ และปรับปรุง เครื่องมือ ที่ใช้ในการวิจัยทุกชุดที่ผู้วิจัยได้สร้างพัฒนาขึ้น

คุณค่าและประโยชน์อันพึงเกิดจากงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดามารดา ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่มีส่วนทำให้งานวิจัยในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ดร. วจี ปัญญาใส

สารบัญ

บทที่	หน้า
บทคัดย่อ (ภาษาไทย).....	ก
บทคัดย่อ (ภาษาอังกฤษ).....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ช
1 บทนำ.....	
ความสำคัญของปัญหา.....	1
โจทย์วิจัย.....	4
คำถามการวิจัย.....	4
จุดประสงค์ของการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
ขอบเขตของโครงการวิจัย.....	4
คำนิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
การให้คำปรึกษากลุ่ม.....	6
จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม.....	8
หลักการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม.....	10
หลักพื้นฐานของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม.....	11
ประโยชน์ของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม.....	11
ทักษะการให้คำปรึกษา.....	13
ทักษะเชิงตอบสนอง (Reaction skills).....	13
ทักษะเชิงปฏิสัมพันธ์ (Interaction Skills).....	13
ทักษะเชิงปฏิบัติการ (Action Skills).....	14
โครงการกองทุนการศึกษา.....	15
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	18

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	20
วิธีการและเครื่องมือการวิจัย.....	20
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	21
แบบวัดทักษะการให้คำปรึกษา.....	21
แบบวัดการรับรู้ความสามารถในการให้คำปรึกษา.....	23
แบบประเมินความสามารถในการให้คำปรึกษา.....	24
ขั้นการดำเนินการวิจัย.....	25
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	26
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	28
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	28
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	29
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	42
ผลการวิจัย.....	43
การอภิปรายผลการวิจัย.....	44
ข้อเสนอแนะ.....	47
บรรณานุกรม.....	48
ภาคผนวก.....	51
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ.....	51
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	53
ภาคผนวก ค การหาคุณภาพเครื่องมือ.....	62
ประวัติผู้วิจัย.....	65

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนร้อยละของข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง (n=15)	29
2 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนทักษะการให้คำปรึกษาของกลุ่มตัวอย่างรายด้านและโดยรวม	30
3 ค่าความเบ้ ความโด่ง และความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของความเบ้และความโด่งของคะแนนทักษะการให้คำปรึกษาของครูกลุ่มตัวอย่างรายด้าน และโดยรวม	31
4 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง	34
5 เปรียบเทียบคะแนนทักษะการให้คำปรึกษาของครูกลุ่มตัวอย่าง	35
6 สรุปผลการรับรู้ความสามารถในการให้คำปรึกษาของครูกลุ่มตัวอย่างโดยกลุ่มตัวอย่างประเมินตนเองในช่วงหลังการทดลอง	36
7 สรุปผลการประเมินความสามารถในการให้คำปรึกษาของครูกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งประเมินโดยนักเรียน (ผู้รับคำปรึกษาเป็นผู้ประเมิน) ซึ่งจะประเมินในวันที่ผู้วิจัยไปติดตามและประเมินผลการพัฒนาของกลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนที่ครูกลุ่มตัวอย่างสังกัดอยู่ (วันที่ 29 กันยายน 2559)	37
8 เปรียบเทียบความสามารถในการให้คำปรึกษาของครูกลุ่มตัวอย่างจากการประเมินตนเองของผู้ให้คำปรึกษา และจากที่ผู้รับคำปรึกษาเป็นผู้ประเมิน	38
9 สรุปประสบการณ์ที่ได้จากการเข้าร่วมโครงการพัฒนาทักษะการให้คำปรึกษา (สรุปจากการเขียนความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ในขั้นสรุปโครงการ: 7 ตุลาคม 2559) N=15	40

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
2 การแจกแจงคะแนนทักษะการให้คำปรึกษาด้านทักษะการตอบสนอง	32
3 การแจกแจงของคะแนนทักษะการให้คำปรึกษาด้านทักษะปฏิสัมพันธ์	32
4 การแจกแจงของคะแนนทักษะการให้คำปรึกษาของครูกลุ่มตัวอย่าง ด้านทักษะเชิงปฏิบัติการ	33
5 การแจกแจงคะแนนทักษะการให้คำปรึกษาโดยรวมของครูกลุ่ม ตัวอย่าง	33
6 สรุปภาพรวมกระบวนการดำเนินการวิจัย	42

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

จากพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ว่า(พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช. วันที่ 28 พฤศจิกายน 2515)

“เยาวชนทุกคน มิได้ต้องการทำตัวให้ตกต่ำหรือให้เป็นปัญหาแก่สังคมประการใด แท้จริงต้องการเป็นคนดีมีความสำเร็จ มีฐานะ มีเกียรติ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างราบรื่น แต่การที่จะบรรลุถึงวัตถุประสงค์นั้น จำเป็นต้องอาศัยผู้แนะนำ ควบคุม ให้ดำเนินไปโดยถูกต้อง”

จะเห็นได้ว่าพระองค์ท่านทรงห่วงใยในปัญหาของเยาวชนและได้ชี้ให้เห็นว่าเยาวชนทุกคนสามารถเป็นคนดีและประสบผลสำเร็จในชีวิตได้ถ้าได้รับการแนะนำและได้รับการควบคุมจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง และในสภาพสังคมปัจจุบันที่มีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วทุกๆด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม และการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการสื่อสาร ได้เข้ามามีบทบาทในการดำเนินชีวิตของเด็กและเยาวชน ทำให้ได้รับข่าวสารข้อมูลทั้งทางบวกและทางลบ รวมทั้งการแข่งขันทางเศรษฐกิจซึ่งนับวันจะทวีความรุนแรง ส่งผลกระทบต่อโดยตรงและโดยอ้อมต่อการดำเนินชีวิตของคนทุกเพศ ทุกวัย โดยเฉพาะเด็กและเยาวชน ซึ่งมีอายุระหว่าง 11-25 ปี ที่เรียกกันว่า “วัยรุ่น” (จตุพร ลิ้มมันจริง,2546,หน้า 5) หรือวัยวิกฤติ ถือว่าเป็นวัยแห่งมรสุมและความเครียด (storm and stress) ถ้าไม่สามารถปรับตัวได้จะก่อให้เกิดความคับข้องใจ และวิตกกังวล จนนำไปสู่ปัญหาต่างๆตามมาเช่น ปัญหาการเรียน การติดสารเสพติด ความเครียด โรคจิต โรคประสาท อาชญากรรม การฆ่าตัวตาย การทะเลาะวิวาท และปัญหาทางเพศได้

จากการศึกษาความรุนแรงในวัยรุ่นไทย ของกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (อุมาพร ตรังคสมบัติ,2549, หน้า14-15) พบว่าในระหว่างปี พ.ศ.2544-2547จำนวนเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดและต้องอยู่ในการดูแลของสถานพินิจทั่วประเทศไม่ได้มีแนวโน้มสูงขึ้นกว่าปีก่อนๆมากนัก แต่เมื่อพิจารณาถึงจำนวนเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดในข้อหารุนแรงแล้วพบว่าสถิติสูงขึ้นทุกปี ไม่ว่าจะเป็นความผิดเกี่ยวกับทรัพย์โดยการปล้น หรือกรรโชกทรัพย์ ความผิดเกี่ยวกับเพศซึ่งกระทำในลักษณะโหมมหรืองหรือข่มขืนกระทำชำเรา ความผิดเกี่ยวกับอาวุธและวัตถุระเบิด โดยมีการพกพาอาวุธปืนและวัตถุระเบิดเพิ่มมากขึ้นโดยเฉพาะความผิดฐานทำร้ายร่างกาย/พยายามทำร้ายร่างกาย มีสถิติสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ข้อมูลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าปัญหาของวัยรุ่นอยู่ในสภาพที่น่าเป็นห่วง โดยเฉพาะผู้ที่มีอายุ13-18 ปี และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งมีสถิติในการประพฤติตนไม่เหมาะสมและมีสถิติการกระทำผิดรุนแรงอยู่ในระดับสูง จากข้อมูลดังกล่าวชี้ให้เห็นว่า ในสภาพสังคมปัจจุบันที่พ่อแม่ผู้ปกครองดิ้นรนต่อสู้เพื่อความอยู่รอดของตนและครอบครัว จนทำให้ความใกล้ชิดของครอบครัวลดน้อยลง พ่อแม่มอบความรักให้แก่บุตรหลานในรูปแบบของความ

สะดวกสบาย หรือวัตถุที่มีค่า ทำให้บุตรหลานเติบโตมาโดยไม่ได้ฝึกความอดทน รอคอย หรือบอกกล่าวถึงวิธีการแก้ปัญหาวัยรุ่น ยุคใหม่จึงเติบโตมาอย่างเปราะบาง อ่อนแอ เอาแต่ใจตนเอง นึกถึงแต่ความต้องการของตนเองจนลืมนึกถึงผู้อื่น มีความอดทนน้อยลง ขาดความพยายาม ไม่สู้ปัญหา มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ขาดเป้าหมายในชีวิต มีความภาคภูมิใจในตนเองต่ำ ดังนั้นเมื่อเผชิญหน้ากับความผิดหวังหรือปัญหาวิกฤติต่างๆ มักจะท้อถอย ประชดชีวิต ทำร้ายตนเอง และผู้อื่น หรือแม้แต่การฆ่าตัวตายจากปัญหาที่แก้ไขไม่ได้ เช่น นักเรียนชายชั้นม.6 ฆ่าตัวตายเพราะผลการเรียนตกต่ำ หรือนักศึกษามหาวิทยาลัยฆ่าตัวตายเพราะผลการเรียนตกต่ำต้องย้ายที่เรียน หรือแม้แต่อจารย์มหาวิทยาลัยกระโดดตึกตายเนื่องจากปัญหาจากคนรัก ทั้งๆที่เป็นนักเรียนเก่งและเป็นดาวของสถาบัน แม้แต่ครูักวัยรุ่นฆ่าตัวตายด้วยความหึงหวง แสดงให้เห็นว่าท่ามกลางความสะดวกสบายที่พ่อแม่มอบให้แทนความรักและความก้าวหน้าที่เทคโนโลยี วัยรุ่นมีปัญหาด้านการปรับตัว โดยเฉพาะความสามารถในการเผชิญปัญหาที่มีความอ่อนแอมาก ดังนั้นการสร้างความเข้มแข็งของสังคมภายในประเทศและสร้างประชากรที่มีคุณภาพที่สามารถยืนหยัดต่อสู้และเผชิญปัญหาหรือวิกฤติต่างๆ ที่อาจจะขึ้นได้อย่างอดทนเพียรพยายาม ยืดหยุ่น ยอมรับการเปลี่ยนแปลง พร้อมทั้งตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงและควบคุมสถานการณ์ได้ จึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ดังจะเห็นได้จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติปฏิรูปการเรียนผู้เรียนสำคัญที่สุด : 7-12) ในหมวด4 ว่าด้วยแนวทางการจัดการศึกษามาตรา24 ที่เน้นให้กระบวนการจัดการเรียนรู้

“...เน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และประยุกต์ใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา...” รวมไปถึงวิสัยทัศน์ของการจัดการศึกษาไทย(สกศ,2545,หน้า5)ที่มุ่งให้เด็กเก่งโดย “มีความสามารถในการรู้จักตนเอง ควบคุมตนเองได้ สามารถใช้สติปัญญาในการเผชิญและพิชิตปัญหาได้” ในขณะที่มีการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามมาตรฐานการเรียนรู้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 (กรมวิชาการ,2544,หน้า4)ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียน “มีศักยภาพในการจัดการปรับวิธีคิด วิธีการทำงานได้เหมาะสมกับสถานการณ์” และในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่10,พ.ศ.2550-2554(แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่10,2549,หน้า94-99)กำหนดไว้ในเรื่องยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพคนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ กล่าวถึงการพัฒนาประเทศในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่10 (พ.ศ.2550-2554) กำหนดขึ้นบนพื้นฐานการเสริมสร้างทุนของประเทศ ทั้งทุนทางสังคม...ยึด “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” และอัญเชิญ “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นแนวปฏิบัติ...ทำให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและสามารถตัดสินใจโดยใช้หลัก “ความพอประมาณ” ในการดำเนินชีวิตอย่างมีจริยธรรม ซื่อสัตย์สุจริต อดทน ขยันหมั่นเพียร อันจะเป็น “ภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี” ให้คนพร้อมเผชิญต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น “และเป็นเป้าหมายของการพัฒนาคนและสังคมไทยในเรื่องเป้าหมายให้

มีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา คุณธรรม จริยธรรม อารมณ์ มีความสามารถในการแก้ปัญหา มีทักษะในการประกอบอาชีพ มีความมั่นคงในการดำรงชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรี และอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข” นอกจากนี้ในแนวทางการพัฒนาคน ข้อ2.1 กำหนดว่า “พัฒนาเด็ก...ฝึกให้เด็กคิด วิเคราะห์อย่างมีเหตุผล มีระบบ รู้จักเข้าใจ และสามารถควบคุมตนเองได้อย่างเหมาะสม...”

จากรายงานการทบทวนองค์ความรู้เกี่ยวกับความรุนแรงในวัยรุ่น โดยกรมสุขภาพจิตกระทรวงสาธารณสุข พบว่าเพื่อนเป็นปัจจัยที่สำคัญมาก (อุมพร ตรังคสมบัติ, 2549, หน้า48) การศึกษาทั้งในประเทศที่พัฒนาแล้วและประเทศกำลังพัฒนาพบว่าการมีเพื่อนที่กระทำผิดกฎหมายหรือใช้สารเสพติดมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมรุนแรงของวัยรุ่นและการคบเพื่อนที่ไม่ชอบความรุนแรงจะป้องกันการมีพฤติกรรมรุนแรงในวัยรุ่น การคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมเหมาะสมจะช่วยลดโอกาสเสี่ยงต่อการทำผิดกฎหมายด้วย (อุมพร ตรังคสมบัติ, 2549, หน้า51) ภาวิณี อยู่ประเสริฐ (2540, หน้า47) กล่าวว่าอิทธิพลของกลุ่มมีความสำคัญต่อพฤติกรรมของวัยรุ่นถ้าวัยรุ่นคบกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมไม่ดีวัยรุ่นก็จะแสดงพฤติกรรมเช่นนั้นตามไปด้วย ในขณะที่เดียวกันสำนักงานคณะกรรมการการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (2542, หน้า51) กล่าวว่าเพื่อนนับเป็นบุคคลที่มีอิทธิพลต่อความคิด เจตคติ และพฤติกรรมของวัยรุ่นด้วยงานป้องกันสารเสพติดจึงได้ตระหนักถึงความสำคัญและเห็นคุณค่าของกลุ่มเพื่อนและมีการใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อประโยชน์ในการป้องกันสารเสพติด อีกทั้งเรายังสามารถมองเห็นปรากฏการณ์ทางสังคมในระยะวัยรุ่นคืออิทธิพลของสัญลักษณ์และกลุ่มเพื่อนรุ่นราวคราวเดียวกันซึ่งจะทำให้ความรู้สึกของวัยรุ่นสบายใจหรือทุกข์ใจ ภูมิใจหรือท้อเหี่ยวใจ เพราะเพื่อนรุ่นราวคราวเดียวกันเป็นกุญแจดอกสำคัญ นำไปสู่ความรู้สึกว่าเป็นที่นิยมหรือถูกปฏิเสธ และเพื่อนจะสอนวัยรุ่นทางอ้อมเกี่ยวกับคำพูด การแต่งตัวและการกระทำว่าควรเป็นอย่างไรตลอดจนทำให้เกิดอารมณ์รุนแรงในการทำตาม “วัฒนธรรมของหนุ่มสาว(Youth Culture)” หรือบรรทัดฐานของกลุ่มเพื่อนรุ่นราวคราวเดียวกัน (จตุพร ลัมมังจริง, 2546, หน้า114) เมื่อกลุ่มเพื่อนมีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อวัยรุ่นมาก มีอิทธิพลทั้งต่อการกระทำผิดและมีอิทธิพลต่อการประพฤติดีประพฤติชอบ เพื่อนจึงน่าจะช่วยวัยรุ่นในการพัฒนาความสามารถเพื่อเผชิญปัญหาต่างๆได้และแน่นอนว่าการที่จะให้เพื่อนช่วยเพื่อนได้ประสบผลสำเร็จได้นั้นการให้ความช่วยเหลือวัยรุ่นจึงควรนำกลุ่มเพื่อนมาใช้ประโยชน์ในการช่วยแก้ปัญหา หรือหาแนวทางในการพัฒนาวัยรุ่นให้เจริญงอกงามเต็มตามศักยภาพ ซึ่งในการรวมกลุ่มเพื่อให้คำปรึกษาหรือร่วมแก้ไขปัญหานั้น ผู้นำกลุ่มคือครูต้องมีความรู้และมีทักษะในการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อการสร้างบรรยากาศในกลุ่มให้รู้สึกปลอดภัยและไว้วางใจได้จนทำให้ผู้มีความคับข้องใจ เต็มใจที่จะเปิดเผยปัญหาของตน และนำไปสู่การแก้ไขปัญหโดยใช้พลังของกลุ่มต่อไป จากการศึกษาสภาพปัญหาดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะพัฒนาทักษะในการให้คำปรึกษากลุ่มของครูในโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนให้เป็นผู้ที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีต่อไป

โจทย์วิจัย

การพัฒนาทักษะการให้คำปรึกษากลุ่มของครูมีลักษณะอย่างไร

คำถามการวิจัย

1. ทักษะในการให้คำปรึกษากลุ่มของครูก่อนการพัฒนาเป็นอย่างไร
2. การพัฒนาทักษะการให้คำปรึกษาของกลุ่มสามารถพัฒนาทักษะผู้ให้คำปรึกษาของครูสูงขึ้นกว่าก่อนการพัฒนาระดับใด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทักษะการเปรียบเทียบก่อน - หลัง ให้คำปรึกษากลุ่มของครูในโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษา
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของการพัฒนาทักษะการให้คำปรึกษากลุ่มของครูในโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษา

ประโยชน์ที่จะได้รับ

1. ได้แนวปฏิบัติเพื่อพัฒนาทักษะผู้ให้คำปรึกษาที่มีประสิทธิภาพและความสามารถเผยแพร่เพื่อใช้กับประชาชนกลุ่มอื่นๆได้
2. ครูที่ผ่านการพัฒนาทักษะการให้คำปรึกษากลุ่มมีความสามารถในการเป็นผู้นำกลุ่ม ทำให้ผู้ให้คำปรึกษาแก่เยาวชนและวัยรุ่นมากขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากร คือ คณะครูในโรงเรียนโครงการกองทุนศึกษาจำนวน 3 โรงเรียน คือ โรงเรียนบ้านห้วยคอม อำเภอน้ำป่าด โรงเรียนบ้านห้วยยาง อำเภอบ้านโคก และโรงเรียนบ้านบ่อเบี้ย อำเภอบ้านโคก

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูในโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษาที่ทำหน้าที่มี ครูแนะแนว ครูประจำชั้น หัวหน้าระดับชั้น และฝ่ายปกครอง โรงเรียนละ 5 คน รวม 15 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ทักษะการให้คำปรึกษา 3 ประเภท คือ ทักษะเชิงตอบสนอง ทักษะเชิงปฏิสัมพันธ์ และทักษะเชิงปฏิบัติการ

ขอบเขตด้านพื้นที่และระยะเวลาที่ทำการวิจัย

1. ขอบเขตพื้นที่ในการทำวิจัยเป็นโรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา 3 โรงเรียน คือ
 1. โรงเรียนบ้านห้วยคอม อำเภอป่าตอด
 2. โรงเรียนบ้านห้วยยาง อำเภอบ้านโคก
 3. โรงเรียนบ้านบ่อเปี้ย อำเภอบ้านโคก

ขอบเขตด้านระยะเวลาในการทำวิจัย

1 ธันวาคม 2558 – 31 ธันวาคม 2559

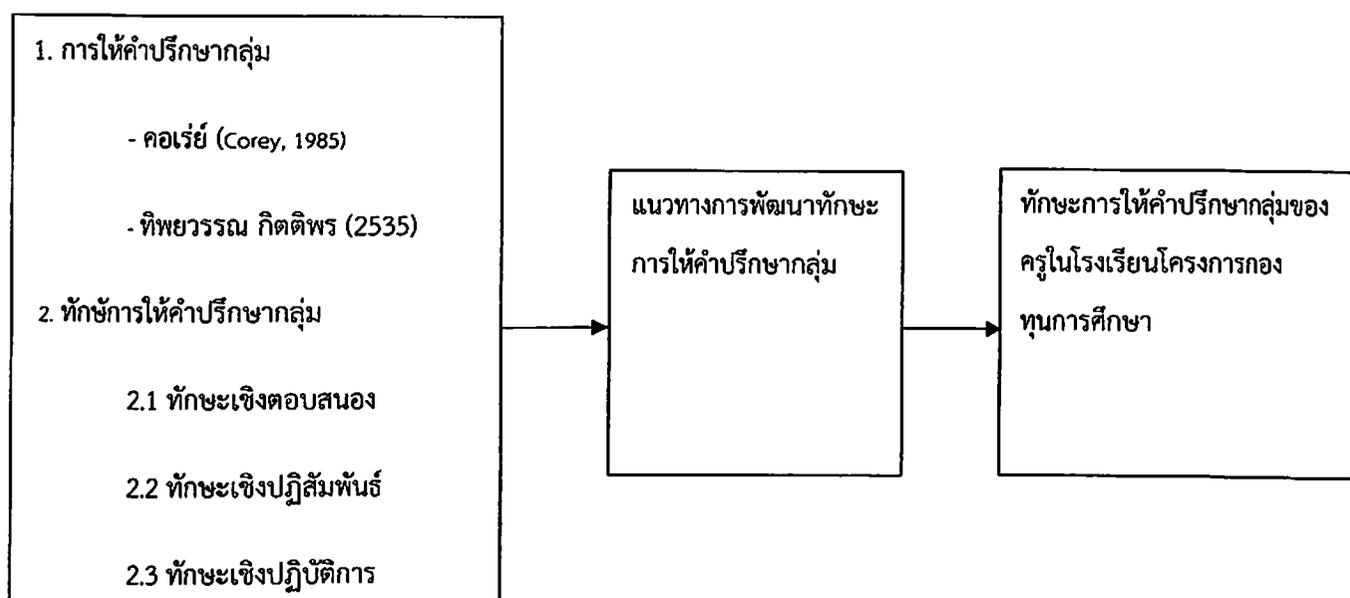
คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. คำนิยามเชิงปฏิบัติการ

1.1 การให้คำปรึกษากลุ่ม หมายถึง กระบวนการที่จัดขึ้นเพื่อให้การช่วยเหลือแก่ผู้รับคำปรึกษาที่มีตั้งแต่ 2 คน ขึ้นไปไม่เกิน 15 คน โดยมีผู้นำกลุ่มที่มีบุคลิกภาพเหมาะสมและได้รับการฝึกอบรมทักษะการให้คำปรึกษาเป็นผู้เอื้ออำนวยให้กระบวนการให้ความช่วยเหลือดำเนินไปได้ด้วยดี

1.2 ทักษะการให้คำปรึกษากลุ่ม หมายถึง ความสามารถของผู้ให้คำปรึกษาที่ใช้ในกระบวนการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม เพื่อการสร้างบรรยากาศในกลุ่มให้เป็นบรรยากาศแห่งความไว้วางใจ ปลอดภัย เป็นกันเองและอบอุ่น ซึ่งประกอบด้วยทักษะ 3 ด้าน คือ ทักษะการตอบสนอง (ทักษะการใส่ใจ) ทักษะการปฏิสัมพันธ์ (ทักษะการฟังเบื้องต้น) และทักษะเชิงปฏิบัติการ

กรอบแนวคิดของการวิจัย

บทที่ 2

ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. การให้คำปรึกษากลุ่ม

ความหมายของการให้คำปรึกษา

คอเรย์ (Corey, 1985, pp.6 - 7) ได้อธิบายถึงการให้คำปรึกษากลุ่มว่ามีจุดมุ่งหมายทั้งการป้องกันและการบำบัดรักษา และโดยทั่วไปจะเกี่ยวข้องกับการศึกษา อาชีพ ส่วนตัว และสังคม นอกจากนี้ยังเป็นกระบวนการระหว่างบุคคลที่เน้นในเรื่องความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่เกิดขึ้นซึ่งมักเป็นปัญหาของสมาชิกที่มีความปกติโดยไม่จำเป็นต้องเปลี่ยนโครงสร้างของบุคลิกภาพใหม่ แต่เป็นการพัฒนาตนเองจากการพยายามค้นหาศักยภาพและจุดเด่นที่มีอยู่ในตนเอง อย่างไรก็ตามสมาชิกอาจจะประสบปัญหาวิกฤต หรือความขัดแย้งและความสับสน ตลอดจนความพยายามที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนาของตน โดยที่กลุ่มจะแสดงความเห็นอกเห็นใจ และช่วยเหลือซึ่งกัน เป็นการสร้างบรรยากาศแห่งความไว้วางใจอันจะนำไปสู่การเปิดเผยเรื่องราวและปัญหาต่างๆ ตลอดจนมีการสำรวจปัญหาร่วมกัน

Gazda (1989) กล่าวถึงการให้คำปรึกษากลุ่มว่า คือ กระบวนการให้เกิดปฏิสัมพันธ์ ทำให้เกิดการรู้สำนึกผิดผ่านพฤติกรรมหรือเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเกิดความรู้สึกนึกคิด ยอมรับความจริงใจในเรื่องความรู้สึกนึกคิดและพฤติกรรมของผู้รับบริการสืบเนื่องจากการเรียนรู้ประสบการณ์ที่ได้จากการปฏิสัมพันธ์ของสมาชิกในกลุ่มทำให้เกิดบรรยากาศเอื้อต่อการพัฒนาจิตใจ เช่น เกิดความไว้วางใจ ทรยอมรับ การให้กำลังใจซึ่งกันและกัน แลกเปลี่ยนความรู้สึกนึกคิดและเกิดความรับผิดชอบต่อการกระทำของตน

George and Cristiani (1990) ให้ความหมายปรึกษาแบบกลุ่ม คือ การที่คนมารวมตัวกันตั้งแต่ 3 คนขึ้นไป และยอมรับว่ากลุ่มช่วยให้เขาเข้าใจตนเอง ส่งผลให้สมาชิกเปลี่ยนแปลงทั้งความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรม

Gladding (1996) กล่าวถึงการให้คำปรึกษากลุ่มเป็นการที่สมาชิกรวมกัน มีประสบการณ์ปัญหาที่คล้ายๆกัน รวมกลุ่มกันเพื่อช่วยกันหาวิธีการช่วยเหลือแก้ไขปัญหา และสถานการณ์นั้นๆ

ทิพย์วรรณ กิตติพร (2535 หน้า5) ได้สรุปว่า การให้คำปรึกษากลุ่มเป็นกระบวนการช่วยเหลือของผู้ให้คำปรึกษา(Group Counselor) หรือผู้นำกลุ่ม(Group Leader) ซึ่งเป็นผู้ที่มีคุณลักษณะและบุคลิกภาพที่เหมาะสมในการเป็นผู้นำกลุ่ม คือ มีทักษะในการพัฒนาตนเอง(Self-Developing Skills) ได้ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้มาขอรับคำปรึกษาหรือสมาชิกกลุ่ม(Group Counselees หรือ Group Members) ซึ่งมีจำนวนตั้งแต่2คนขึ้นไปโดยมีผู้นำกลุ่มทำหน้าที่เอื้ออำนวย(Facilitate) เพื่อให้บรรยากาศในกลุ่มเกิดความเป็นกันเอง ความอบอุ่น ทรยอมรับ

และเกิดความรู้สึกปลอดภัย จนสมาชิกเกิดความรู้สึกไว้วางใจซึ่งกันและกัน อันจะนำไปสู่การเปิดเผยถึงความรู้สึกนึกคิดของตนเองและเรื่องราวปัญหาหรือความคับข้องใจต่างๆ ให้กลุ่มทราบ โดยมีผู้นำและสมาชิกเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือ ให้กำลังใจซึ่งกันและกัน ที่จะนำไปสู่การสำรวจตนเอง(Self-Exploration) การเข้าใจตนเอง (Self-Understanding) จนสามารถลงมือปฏิบัติอย่างเหมาะสม (Appropriate Action) เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว จัดการกับความคับข้องใจและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่พึงปรารถนา อันจะนำไปสู่ความรู้สึกมีคุณค่าเป็นการพัฒนาตนเอง และเกิดความเจริญงอกงามทางจิตใจ ทำให้สามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสมและดำเนินชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เกรียงศักดิ์ คัมภีรา (2539 หน้า 9) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเป็นกระบวนการที่ผู้ให้คำปรึกษาจัดขึ้นเพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาจำนวนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ซึ่งมีความต้องการตรงกันที่จะปรับปรุงตนเองหรือต้องการจะแก้ไขปัญหาใดปัญหาหนึ่งร่วมกัน มาปรึกษาร่วมกัน โดยมีผู้ให้คำปรึกษาทำหน้าที่เป็นผู้นำกลุ่มเพื่อเอื้ออำนวยให้กระบวนการกลุ่มดำเนินไปอย่างราบรื่น สมาชิกได้แสดงออกความรู้สึก ความคิดเห็น สำรวจและยอมรับตนเอง กล่าวที่จะเผชิญปัญหาและใช้ความคิดในการแก้ปัญหา และปรับปรุงตนเอง และรับฟังความรู้สึก ความคิดเห็นของสมาชิกคนอื่น ในบรรยากาศอบอุ่นให้กำลังใจ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาตนเองของสมาชิก

อภิรักษ์ บุชบก (2542 หน้า 15) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม เป็นกระบวนการที่ผู้ให้คำปรึกษาได้จัดขึ้นเพื่อให้ความช่วยเหลือแก่ผู้รับคำปรึกษา ซึ่งมีจำนวน 2 คน ที่ต้องการปรับปรุงตนเองในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยมีผู้ให้คำปรึกษาเป็นผู้คอยเอื้ออำนวยให้ผู้รับการปรึกษาได้มีโอกาสสำรวจตนเองแสดงความรู้สึก ความคิดเห็นกล้าเผชิญหน้ารับฟังความรู้สึกนึกคิดของบุคคลอื่น ภายใต้บรรยากาศของความอบอุ่น ยอมรับและไว้วางใจซึ่งกันและกัน อันเป็นแนวทางให้สมาชิกได้พัฒนาตนเองต่อไป

ดิเรก ชัยชนะ (2546 หน้า 27) ได้สรุปความหมายของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มได้ว่าเป็นกระบวนการที่ผู้ให้คำปรึกษาจัดขึ้นเพื่อให้ความช่วยเหลือแก่ผู้มารับคำปรึกษาซึ่งมีจำนวนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ภายใต้กระบวนการของกลุ่มผู้ให้คำปรึกษามีบทบาทในการช่วยเหลือและเอื้ออำนวยให้กระบวนการของกลุ่มดำเนินไปอย่างราบรื่นความสัมพันธ์ภายในกลุ่มเป็นไปอย่างอบอุ่น ความไว้วางใจ การยอมรับ ช่วยให้สมาชิก แต่ละคนจะได้มีโอกาสที่จะแสดงความรู้สึกของตนเอง การรับรู้และการตอบสนองของสมาชิกคนอื่นๆ ภายในกลุ่ม ดังนั้นสมาชิกจะสามารถหาแนวทางการแก้ปัญหาของตนเองได้และเกิดความเข้าใจและการยอมรับตนเองอย่างแท้จริง ซึ่งจะนำไปสู่การเจริญทางด้านจิตใจต่อไป

กาญจนา ไชยพันธุ์ (2549 หน้า 2) ได้กล่าวว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม หมายถึงกระบวนการที่ผู้ให้คำปรึกษาจัดขึ้นเพื่อให้ความช่วยเหลือแก่ผู้รับคำปรึกษาที่มีปัญหาคล้ายคลึงกันหรือความต้องการเหมือนกัน โดยให้บริการปรึกษาตั้งแต่ 4-8 คน ซึ่งมุ่งให้ผู้รับคำปรึกษาได้ปรับปรุง

ตนเองโดยผู้ให้คำปรึกษาจะคอยเอื้ออำนวยให้ผู้รับคำปรึกษาได้มีโอกาสสำรวจตนเอง แสดงความรู้สึกและความเห็น กล้าเผชิญความจริง ยอมรับฟังความคิดเห็นผู้อื่นภายใต้บรรยากาศที่อบอุ่น จริงใจ การยอมรับ ความไว้วางใจและความเข้าใจซึ่งกันและกัน

สรุปได้ว่าการให้คำปรึกษากลุ่ม(Group Counseling) หมายถึง กระบวนการที่จัดขึ้นเพื่อให้ความช่วยเหลือแก่ผู้รับคำปรึกษา ที่มีตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป โดยมีผู้นำกลุ่มซึ่งเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพที่เหมาะสมและได้รับการฝึกอบรมทักษะในการให้คำปรึกษากลุ่มทำหน้าที่เอื้ออำนวยให้กระบวนการกลุ่มดำเนินการไปอย่างราบรื่น มีสัมพันธภาพที่ดี ภายในกลุ่มทำให้เกิดความอบอุ่น ความเป็นกันเอง การยอมรับ ความไว้วางใจ และเกิดความรู้สึกปลอดภัย จนทำให้สมาชิกพร้อมเปิดเผยเรื่องราว ปัญหาต่างๆและความรู้สึกนึกคิดของตนเองในกลุ่มทราบ อันจะนำไปสู่การหาทางเลือกในการแก้ไขปัญหา หรือลดความขัดแย้งในจิตใจของตนเอง มองเห็นคุณค่าในตนเองสามารถพัฒนาตนเองไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เหมาะสม และดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขตามศักยภาพได้

2. จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

ดิงค์ เมเยอร์ และมูโร (Dink Meyer and Muro. 1971 : อ้างอิงใน กาญจนา ไชยพันธุ์ ,2549,หน้า 5-6) ได้กล่าวถึง จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มไว้ว่าเป็นการช่วยให้สมาชิกแต่ละคนรับรู้และเข้าใจตนเองอย่างมีกระบวนการ การเข้าใจตนเองและสมาชิกเป็นการเพิ่มการยอมรับตนเอง และรู้สึกว่าคุณค่า ทั้งยังพัฒนาทักษะความสามารถทางสังคมระหว่างบุคคล เป็นการพัฒนาและเพิ่มความสามารถในการควบคุมตนเอง (Self-Regulation) เพื่อการตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาของตนเองต่อไป

นอกจากนี้ Corey (1985) กล่าวถึงจุดประสงค์ของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มไว้ดังนี้

1. เพื่อให้สมาชิกรู้จักเข้าใจตนเองและค้นหาเอกลักษณ์แห่งตน
2. เพื่อยอมรับตนเอง มั่นใจในตนเอง นำไปสู่ทักษะใหม่ต่อตนเอง
3. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการหาแนวทางแก้ไขปัญหาและหาแนวทางลดความขัดแย้งภายในตนเอง
4. เพื่อเพิ่มความสามารถในการนำตนเอง การพึ่งพาตนเอง ความรับผิดชอบต่อตนเอง และสังคมที่อยู่
5. เพื่อรับรู้การตัดสินใจเลือกของตนและรู้จักเลือกอย่างฉลาด
6. เพื่อกำหนดแบบแผนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเองและปฏิบัติตามแผน
7. เพื่อเรียนรู้ทักษะทางสังคมขณะเข้ากลุ่ม นอกจากนี้ยังมีความไวในการรับรู้ความรู้สึกและความต้องการของผู้อื่น

8. เพื่อเรียนรู้ที่จะเผชิญหน้า วิธีการโต้แย้งกับผู้อื่นอย่างตรงไปตรงมาด้วยความจริงใจ มีท่าทีเอื้ออาทรและห่วงใย
9. เพื่อเรียนรู้การดำเนินชีวิตที่เป็นไปตามความมุ่งหวังของตน ไม่ขึ้นกับความคาดหวังของผู้อื่น
10. เพื่อให้เห็นค่านิยมของตนเอง และเรียนรู้ที่จะปรับพฤติกรรมของตนไปตามครรลองของค่านิยมนั้น

อย่างไรก็ตามการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มยังมีจุดมุ่งหมายนอกเหนือจากข้างต้นดังกล่าว คือ

- (1) เพื่อช่วยให้สมาชิกของกลุ่มแต่ละคน พัฒนาแนวทางแก้ปัญหาของตนเองพร้อมที่จะเผชิญปัญหา สามารถจะตัดสินใจแก้ปัญหาที่จะประสบได้อย่างมีประสิทธิภาพเข้าใจถึงการที่ผู้อื่นต้องเผชิญและหาทางแก้ไขเช่นเดียวกับตนเอง
- (2) เพื่อให้สมาชิกของกลุ่มแต่ละคนพัฒนาความเข้าใจเกี่ยวกับความต้องการและความรู้สึกของบุคคลอื่น ยอมรับทัศนคติที่ดีต่อผู้อื่น รู้จักที่จะพัฒนาสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น เกิดความรักใคร่ปรองดองกันในกลุ่ม
- (3) เพื่อให้สมาชิกกลุ่มเข้าใจตนเอง มั่นใจ และกล้าแสดงออก อีกทั้งยอมรับในการพัฒนาตนเองรู้ว่าตนเองมีค่า
- (4) เพื่อให้สมาชิกรู้วิธีการพัฒนาตนตามขั้นพัฒนาการของตนเป็นไปอย่างเหมาะสม
- (5) เพื่อให้สมาชิกกลุ่มรู้วิธีการตัดสินใจหาวิธีแก้ปัญหาที่บางครั้งไม่ได้มีอยู่เพียงวิธีเดียว
- (6) เพื่อให้สมาชิกรู้จักปรับปรุงตนเอง รับรู้ แก้ไขข้อคับข้องใจของตนเอง
- (7) เพื่อให้สมาชิกไวต่อความรู้สึกและความต้องการของผู้อื่น

จาคอบส์ แมสสัน และฮาร์วิลล์ (Jacobs, Masson and Horvill. 1998 : อ้างถึงใน กาญจนา ไชยพันธุ์. 2549 : 6) กล่าวถึง วัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มไว้ดังนี้(1) เพื่อให้สมาชิกกลุ่มเข้าใจชีวิตของตนหรือได้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง (2) ให้สมาชิกเข้าใจความรู้สึก ความต้องการ การตัดสินใจ นอกจากนี้ วัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มยังขึ้นกับสมาชิกต้องการในขณะเข้ากลุ่ม ซึ่งอาจมีหลากหลาย เช่น ต้องการข้อมูล สร้างความไว้วางใจ ต้องการได้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับตนเอง เป็นต้น

สรุปได้ว่าจุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษากลุ่มจะเน้นสร้างความอบอุ่น การยอมรับซึ่งกันและกัน การมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน เพื่อให้เกิดบรรยากาศแห่งความปลอดภัย ซึ่งจะช่วยให้สมาชิกกลุ่มมีความไว้วางใจกันและพร้อมที่จะเปิดเผยอารมณ์ความรู้สึก เรื่องราว ความวิตกกังวล และปัญหาอุปสรรคต่างๆให้กลุ่มได้ทราบ ซึ่งสามารถนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ดีขึ้นได้

3. หลักการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

ในการให้คำปรึกษารายบุคคลจะมีการเน้นเรื่องสัมพันธภาพ ความรับผิดชอบต่อตนเอง การตัดสินใจและแนวโน้มจะพัฒนาตนเองของผู้รับคำปรึกษา แต่สำหรับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มจะมีหลักการที่มีบางเรื่องแตกต่างกันดังที่ George and Dustin (1988) ได้กล่าวถึงหลักการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มดังนี้

1. ผู้รับคำปรึกษาแบบกลุ่มควรมีปัญหาชนิดเดียวกันหรือคล้ายคลึงกันหรือสภาพปัญหาคล้ายคลึงกัน แต่แตกต่างกันที่สาเหตุและสภาพจิตใจของเจ้าของปัญหาควรมีการคัดเลือกสมาชิกโดยการสำรวจปัญหา
2. ปัญหาที่ปรึกษาควรจะเป็นปัญหาจริงของผู้รับคำปรึกษา ซึ่งจะทำให้มีความหมายสำคัญต่อผู้รับคำปรึกษา การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มจะประสบความสำเร็จเมื่อทุกคนมองปัญหาว่าเป็นปัญหาของตนจริง
3. ผู้ให้คำปรึกษาจะทำหน้าที่คอยเป็นผู้ฟัง บอกจุดมุ่งหมายและวิธีการให้ความกระจ่าง คอยผลักดันให้กลุ่มคิดและคอยสังเกตการเคลื่อนไหวของกลุ่มตลอดพร้อมที่จะแทรกตนเองเข้าร่วมเมื่อจำเป็น
4. สร้างบรรยากาศที่ยอมรับซึ่งกันและกัน จะทำให้สมาชิกกล้าพูด กล้าเปิดเผยตนเองมากขึ้นรวมถึงการให้สมาชิกในกลุ่มได้แสดงความคิดเห็นช่วยเหลือหาแนวทางแก้ไขร่วมกัน
5. การโต้ตอบและช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างสมาชิกในกลุ่มเป็นสิ่งจำเป็นเพราะบุคคลจะเกิดมุมมองเห็นที่ต่างไปจากมุมมองที่เคยมองอยู่และทำให้การปฏิบัติตนแตกต่างกันออกไป
6. การสำรวจโอกาสและสภาพแวดล้อมต่างๆ ขณะเข้ากลุ่มจะทำให้สมาชิกสามารถตัดสินใจพิจารณาอะไรได้ฉลาดขึ้น เกิดความรับผิดชอบ และริเริ่มที่จะมีวิธีการดำเนินชีวิตใหม่
7. ควรมีการวางแผนในการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มในระยะยาวว่าจะมีการปรึกษากี่ครั้งและคำนึงถึงช่วงเวลาที่เหมาะสม
8. สำหรับบุคคลที่มีความวิตกกังวลสูงมีความแปรปรวนทางอารมณ์และพฤติกรรมมาก รวมทั้งการรับรู้ไม่อยู่กับสภาวะปัจจุบันมากนัก มีปัญหาความขัดแย้งในตนเองมาก ไม่เหมาะสมที่จะรับบริการปรึกษาแบบกลุ่ม ควรเป็นบุคคลที่มีปัญหาค้ำยกัน เช่น กลุ่มที่มีปัญหาการปรับตัว
9. สมาชิกทุกคนจะต้องรู้สึกปลอดภัยเมื่ออยู่ในกลุ่ม และเรื่องที่พูดในกลุ่มถือเป็นความลับ
10. สมาชิกทุกคนในกลุ่มต้องร่วมกันศึกษาสาเหตุของปัญหาและร่วมกันหาทางแก้ไขโดยผู้นำกลุ่มเป็นผู้อำนวยความสะดวกและดำเนินการ

4. หลักพื้นฐานของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

หลักพื้นฐานของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม มีดังนี้

1. บุคคลย่อมมีสิทธิในการแสดงความรู้สึกของตนเอง ดังนั้นผู้ให้คำปรึกษาควรสนับสนุนให้ผู้รับคำปรึกษาไม่แสดงความรู้สึกของเขาออกมา และให้สมาชิกในกลุ่มเคารพในความรู้สึกและอารมณ์ของผู้อื่น
2. บุคคลในกลุ่มควรพิจารณาว่าจะพัฒนาอะไรเกี่ยวกับตนเอง
3. บุคคลต้องมุ่งที่จะแก้ไขปัญหาของตนเอง
4. ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสถานการณ์เป็นสิ่งสำคัญมากกว่าตัวสถานการณ์
5. การเปิดประเด็นปัญหาของสมาชิกในกลุ่มเป็นการช่วยให้คำปรึกษามีประสิทธิภาพ โดยไม่มีการปกป้องตนเองหรือป้องกันตนเอง
6. บุคคลสามารถเข้าใจตนเองได้ดี รับผิดชอบต่อตนเองได้และควบคุมตนเองได้
7. บุคคลควรจะรับผิดชอบพฤติกรรมของตนเอง ภายใต้อากาศของสิ่งแวดล้อมที่บ้าน และโรงเรียนที่ไม่ชุ่มชื้นหรือลงโทษ จะทำให้เข้าถึงผู้อื่น สามารถพึ่งตนเองได้
8. ในกลุ่มต้องมีการให้สมาชิกกลุ่มได้ลงมือกระทำ จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การกระทำต้องได้รับการยอมรับ ความเข้าใจ
9. ในการเผชิญปัญหา การแก้ปัญหา มีวิธีเลือกหลายวิธี ผู้ให้คำปรึกษาควรช่วยให้สมาชิกเห็นทางเลือก
10. สมาชิกในกลุ่มควรมีคำมั่นสัญญาให้กับตนเองในการเปลี่ยนแปลงต่างๆภายใต้การเสริมแรง
11. สิ่งที่ได้รับในกลุ่มในรูปของประสบการณ์ จะช่วยให้สมาชิกนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน
12. บุคคลถ้ารู้จักตนเองได้ดี จะลดการป้องกันกับตนเอง จะยอมรับตนเองและยอมรับการที่คนอื่นวิพากษ์วิจารณ์ตนเอง

5. ประโยชน์ของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

สำหรับประโยชน์ของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม George and Cristiani (1986) Hansen Other (1980) และ Gazda (1978) ได้สรุปประโยชน์ของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มไว้ดังนี้

1. ผู้ให้คำปรึกษาสามารถปฏิบัติครั้งละเกินกว่า 1 คน แต่ไม่เกิน 12 คน ทำให้ประหยัดเวลา

2. สมาชิกกลุ่มได้พบว่าคนอื่นๆก็มีปัญหาเช่นเดียวกับตน ทั้งยังเกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกก่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม พัฒนาดตนเองผ่านกระบวนการที่รับจากสมาชิกในกลุ่มที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับเขา
3. สมาชิกเรียนรู้ที่จะมีการให้และการรับความช่วยเหลือตามบทบาทของตนภายในกลุ่ม การยอมรับของสมาชิกในกลุ่มก่อให้เกิดการยอมรับและเผชิญปัญหาของสมาชิก หรือกรณีต้องเรียนรู้วิธีแก้ปัญหา สมาชิกมีโอกาสสังเกตและนำวิธีการแก้ปัญหามาใช้กับตนเอง
4. สมาชิกเกิดการรู้สึกว่าคุณไม่ได้อ้างว้างโดดเดี่ยว เพราะการแสดงการยอมรับของสมาชิก จึงเกิดการพัฒนารู้สึกยอมรับจะสัมพันธ์กับการเคารพในความเป็นมนุษย์ของแต่ละบุคคล
5. สมาชิกเรียนรู้เกี่ยวกับเจตคติความรู้สึกและจุดมุ่งหมายในการกระทำหรือการแสดงออกของตน และทั้งของเพื่อนสมาชิกอื่น เรียนรู้ที่จะเสนอแนะแสดงความคิดเห็นเพื่อช่วยพัฒนาสมาชิกและตนเอง
6. ผู้ให้คำปรึกษาได้สังเกตพฤติกรรมแสดงออก ปฏิสัมพันธ์ของสมาชิกในกลุ่มได้ ประเมินผลการให้คำปรึกษาข้อดีและข้อเสียเพื่อนำมาปรับปรุงในครั้งต่อไป
7. ด้านจิตวิทยา ในการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มช่วยให้ผู้รับบริการได้เรียนรู้เกี่ยวกับ อัตมโนทัศน์ (Self-Concept) เกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ให้บริการและสมาชิกในกลุ่ม ทำให้แต่ละคนได้ข้อมูลย้อนกลับจากกลุ่มเกี่ยวกับตนเอง เกิดการรับรู้ว่าคุณค่าคนอื่นมองตนอย่างไร และปฏิสัมพันธ์ทางจิตวิทยานั่นความไว้วางใจ ความจริงใจการยอมรับและเคารพในสิทธิของกันและกัน ช่วยให้สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มกล้าเปิดเผยตนเอง ในขณะเดียวกันต้องเรียนรู้ที่จะรับฟังผู้อื่น ซึ่งมีทัศนคติและค่านิยมที่แตกต่างไปจากตน การให้บริการการปรึกษาแบบกลุ่ม ทำให้ผู้รับบริการเกิดการเรียนรู้ในการปรับตัวทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เนื่องจากการเรียนรู้ใหม่ที่เหมาะสมจากกลุ่ม
8. ทางด้านสังคม การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มช่วยให้ผู้รับบริการหรือสมาชิกในกลุ่มตระหนักถึงการอยู่ร่วมกัน ช่วยเหลือกัน นอกจากนี้ยังทำให้ผู้รับบริการตระหนักว่าคุณค่าที่อยู่ร่วมกันในสังคมต่างก็มีปัญหาเช่นกัน ทั้งยังเรียนรู้บทบาทของตน และการปรับตัวทางสังคม

ทักษะการให้คำปรึกษา แบ่งเป็นประเภทใหญ่ๆได้ 3 ประเภท ดังนี้

1) ทักษะเชิงตอบสนอง (Reaction skills) ได้แก่

(1) การฟัง(Listening) การฟังมีความสำคัญช่วยให้ผู้ให้คำปรึกษามีความเข้าใจตรงกับการสื่อความของสมาชิกกลุ่มนอกจากนี้การฟังยังทำให้เกิดความกระตือรือร้นเพราะมีการประสานสายตา การแสดงความรู้สึกเป็นการบ่งบอกความสนใจ มีการสะท้อนข้อความที่ผู้ให้คำปรึกษาได้ยิน การฟังต้องฟังด้วยความเข้าใจทั้งหมดในขณะที่ฟังผู้ให้คำปรึกษาควรสื่อให้สมาชิกรู้ถึงคุณค่าโดยแสดงอาการของการ(ก)ยอมรับ(Acceptance) โดยการแสดงที่ท่าของการสนใจฟังสิ่งที่สมาชิกพูดด้วยท่าทีของการตอบสนองแต่ได้ตัดลึนใจถูกผิด (ข) การสื่อให้สมาชิกรู้ว่าผู้ให้คำปรึกษาให้ความเคารพนับถือ (Respect)โดยให้ออกาสสมาชิกได้พูดถึงสิ่งที่เขาคิดและรู้สึก (ค)สื่อให้สมาชิกรู้ว่ามีความเข้าใจอย่างแท้จริง(Empathic Understanding)(ง)สื่อให้สมาชิกรู้ว่าผู้ให้คำปรึกษามีการเอาใจใส่(Caring)ในตัวสมาชิก

(2) การทวนซ้ำ (Restatement) เป็นการทบทวนเนื้อหาใจความที่สมาชิกได้พูดออกมา

(3) การสะท้อนความรู้สึกและเนื้อหา (Reflection of Feeling and Content)เป็นการนำเอาสิ่งที่อยู่ในใจของสมาชิกออกมาตีแผ่ด้วยคำพูดเสมือนกระจกเงาที่สะท้อนให้เห็นตัวเขาในด้านความรู้สึกและเนื้อหา

(4) การทำให้กระจ่าง (Clarifying) เป็นการทำให้ข้อมูลที่คลุมเครือมีความกระจ่างชัดเจนมากขึ้น โดยอาจให้สมาชิกช่วยพูดซ้ำหรือขยายความ ตีความในสิ่งที่เขาพูด

(5) การสรุป (Summarizing) เป็นการสรุปใจความสำคัญที่สมาชิกได้อภิปรายเสนอออกมาด้วยคำพูดที่กระชับ การสรุปมักจะทำก่อนการยุติของการให้คำปรึกษา

2) ทักษะเชิงปฏิสัมพันธ์ (Interaction Skills)

ทักษะเชิงปฏิสัมพันธ์นั้นประกอบไปด้วย

(1) การควบคุมดำเนินการเป็นทักษะที่ผู้ให้คำปรึกษาใช้ควบคุมปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่มเพื่อให้ทุกคนได้แสดงความคิดเห็นได้ทั่วทุกคนและการอภิปรายที่จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่สมาชิกทั้งหมด

(2) การแปลความโดยการนำเอาสิ่งที่สมาชิกพูดมาตีความใหม่ให้เกิดความเข้าใจลึกซึ้งเพื่อให้เกิดความเข้าใจยิ่งขึ้นในการตีความอาจให้ความเข้าใจยิ่งขึ้นในการตีความอาจให้เห็นเชิงวินิจฉัยใส่เข้าไปด้วย

(3) การเชื่อมโยงเป็นการเอาความคิดที่ร่วมกันของสมาชิกมาเชื่อมโยงเข้าด้วยกัน เพื่อให้เกิดความแน่นแฟ้น มากขึ้น

- (4) การสกัดกั้นเป็นการใช้ทักษะที่ผู้ให้คำปรึกษาใช้ป้องกันมิให้สมาชิกทำในสิ่งที่ไม่สมควรหรือไม่เหมาะสม
- (5) การสนับสนุนเป็นทักษะในการใช้แรงเสริมให้กำลังใจและสนับสนุนต่อสมาชิกกลุ่มที่เขาได้พยายามมีส่วนร่วมในกลุ่ม
- (6) การจำกัด หมายถึง ทักษะที่ใช้ในการกำหนดขอบเขตของการกระทำของกลุ่มเพื่อป้องกันการกระทำที่เกินเลยการรุกร้าสิทธิส่วนบุคคลพยายามขมขื่นและการกระทำ
- (7) การป้องกันเป็นทักษะที่ป้องกันที่ทำให้เกิดประโยชน์ต่อกลุ่ม
- (8) การหาความคิดเห็นที่สอดคล้องกันเป็นทักษะในการค้นหาว่าสมาชิกมีจุดยืนของตนอย่างไรในปัญหาต่างๆ

3) ทักษะเชิงปฏิบัติการ (Action Skills)

ทักษะเชิงปฏิบัติการนี้ประกอบด้วย

- (1) การถาม เป็นการส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักคิดและพูดตามความต้องการโดยผู้ให้คำปรึกษาใช้คำถามปลายเปิด
- (2) การค้นหา เป็นการช่วยส่งเสริมให้สมาชิกได้มองตนเองและปัญหาของเขาได้อย่างลึกซึ้ง ผู้ให้คำปรึกษาพยายามจะใช้วิธีการที่ช่วยให้สมาชิกได้เรียนรู้กระบวนการสำรวจจิตใจตนเองและสามารถใช้เป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้กลุ่มก้าวไปสู่ปฏิสัมพันธ์ และปัญหาที่ลึกซึ้ง
- (3) การเผชิญหน้า คือ การชี้ให้เห็นอย่างจริงจังและตรงไปตรงมา ซึ่งผู้ให้คำปรึกษาควรกระทำในลักษณะที่เป็นการหยั่งดูและไม่บีบบังคับให้เข้าจนมุม เป็นประโยชน์แก่สมาชิกช่วยให้กลุ่มจัดการกับความไม่สอดคล้องกันหรือขัดแย้งกันในพฤติกรรมของสมาชิกแต่ละคน ซึ่งมุ่งให้เกิดประโยชน์ในการทำให้สมาชิกเข้าไปรับผิดชอบต่อปัญหาของตน
- (4) การร่วมเปิดเผยตนเอง โดยผู้ให้คำปรึกษาเปิดเผยตนเองที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่สมาชิก ในการทำให้เขาเห็นว่า ผู้ให้คำปรึกษาเป็นมนุษย์คนหนึ่ง ชี้ให้เห็นว่าตนมีความเต็มใจที่จะร่วมมือเปิดเผยตนเองและไม่ควรเปิดเผยในสิ่งที่ไม่ควรซึ่งอยู่ในดุลพินิจของผู้ให้คำปรึกษา
- (5) การเป็นแบบ หมายถึง ทักษะในการสาธิตให้สมาชิกได้เห็นถึงพฤติกรรมที่เหมาะสมของผู้ให้คำปรึกษาเพื่อให้สมาชิกได้เรียนรู้เพื่อประโยชน์ต่อการเข้ากลุ่มและดำเนินชีวิตส่วนตัว

โครงการกองทุนการศึกษา

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีกระแสพระราชดำริสกับประธานองคมนตรี และคณะองคมนตรี ให้ร่วมกันสร้างคนดีให้แก่บ้านเมือง คณะองคมนตรีรับสนองพระราชดำรินำดำเนินการในสถานศึกษา พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ให้กับนักเรียนโดยพระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์พระราชทานทุนการศึกษาแก่นักเรียนที่ขาดแคลน มีความประพฤติดีได้มีโอกาสเล่าเรียนจนประกอบอาชีพได้ สร้างความพร้อมด้านกายภาพให้แก่โรงเรียนพัฒนาความรู้แก่ครู ให้สวัสดิการครู สร้างจิตสำนึกให้ครูรักศิษย์ ศิษย์รักครู พระราชทานชื่อโครงการว่า “โครงการกองทุนการศึกษา”

โครงการกองทุนการศึกษาเริ่มดำเนินงานสนองพระราชดำริสเมื่อเดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2555 “เพื่อสร้างคนดีให้แก่บ้านเมือง” โดยเริ่มโครงการให้ความช่วยเหลือสถานศึกษาในถิ่นทุรกันดาร ทั้งสายสามัญศึกษาและอาชีวศึกษา พัฒนากายภาพโรงเรียน พัฒนาคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียน พัฒนาความรู้ความสามารถแก่ครู ให้สวัสดิการครู ดังนี้

1. นักเรียน ช่วยเหลือให้นักเรียนมีความพร้อมที่จะเรียน พระราชทานทุนการศึกษาแก่นักเรียนที่ขาดแคลน มีความประพฤติดี ได้มีโอกาสเล่าเรียนจนประกอบอาชีพได้ จัดสร้างหอพักนักเรียนในถิ่นทุรกันดาร ส่งเสริมคุณภาพชีวิตด้านโภชนาการ ตลอดจนความพร้อมด้านสื่อการเรียนการสอน ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องวิทยาศาสตร์

2. ครู พัฒนาคูและดูแลช่วยเหลือครู ให้ครูมีฐานะทางสังคมที่ดีพอสมควร โดยสนับสนุนซ่อม สร้างบ้านพักครู ให้ทุนการศึกษาแก่นักศึกษาที่เรียนครู มีภูมิสำเนาท้องถิ่น และสมัครใจที่จะเป็นครูในโรงเรียนนั้น สร้างจิตสำนึกให้ครูรักศิษย์ ศิษย์รักครู สอนนักเรียนให้มีน้ำใจกับเพื่อน คนเรียนเก่งช่วยสอนเพื่อนที่เรียนอ่อน จัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ เพื่อเสริมสร้างความสามัคคี

3. โรงเรียน ส่งเสริมให้เป็นโรงเรียนคุณธรรม โดยการขับเคลื่อนพร้อมกันทั้งโรงเรียน สอดแทรกปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมในการเรียนการสอน พร้อมจัดกิจกรรมต่างๆ ทั้งนี้ได้ถอดบทเรียนจากโรงเรียนบางมูลนากภูมิวิทยาคม จังหวัดพิจิตร รวมทั้งพัฒนาด้านกายภาพโรงเรียนด้วย

4. วิทยาลัยอาชีวศึกษา ปรับปรุงบรรยากาศด้านการเรียนการสอนสู่การมีงานทำ พัฒนานักศึกษาให้มีระเบียบวินัย มีความสามัคคี มีจิตอาสา บำเพ็ญประโยชน์แก่สังคมอย่างต่อเนื่อง

ความคาดหวังเบื้องต้นที่มีต่อโรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา

1. การสร้างคนดีให้กับบ้านเมืองผ่านโครงการหลัก คือ โรงเรียนคุณธรรม และโครงการเสริมคือ การจัดการเรียนรู้โดยอาศัยความรู้เรื่องสมอง Brain Based Learning (BBL)

บ้านนักวิทยาศาสตร์น้อยให้แก่โรงเรียนระดับประถม โดยคาดหวังให้ดำเนินการอย่างเป็นระบบทั่วทั้งโรงเรียนอย่างมีคุณภาพ ภายใต้แนวคิดการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

2. ส่งเสริมการใช้ปฏิสัมพันธ์และการสื่อสารเชิงบวก เพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข ทำอย่างไรให้ครูมีความรัก ความเมตตานักเรียน และนักเรียนรักและศรัทธาครู ซึ่งจะเป็จุดเริ่มต้นสำคัญของการคิดบวก การทำงานและการเรียนรู้ที่มีความสุข

3. การจัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อมด้านกายภาพ ให้สวยและสะอาด ร่มรื่น เป็นระบบปลอดภัยและเอื้ออาหารต่อการเรียนรู้

จัดแหล่งเรียนรู้ในห้องเรียน และนอกห้องเรียนให้สวยงาม มีห้องสมุดที่มีหนังสือและสื่อสารสนเทศพร้อมให้บริการได้ตรงต่อความต้องการและเอื้อต่อการเรียนรู้

4. มีระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหาร และการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เช่น แผนพัฒนาคุณภาพพระยะ 3 ปี แผนปฏิบัติประจำปี และข้อมูลนักเรียน ตามหลักการแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

5. นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาสอดแทรกในหลักสูตรสถานศึกษา ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม ปลุกฝังความคิด เจตคติโดยปฏิบัติทั่วทั้งโรงเรียน และสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

โรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา รุ่นที่ 4

จังหวัดแม่ฮ่องสอน

1. โรงเรียนบ้านอบพาย (ขยายโอกาส)
2. โรงเรียนศิษย์เก่าพยาบาลศิริราชบ้านดง (ขยายโอกาส)

จังหวัดเชียงใหม่

3. โรงเรียนท่าเหนือวิทยา (ขยายโอกาส)
4. โรงเรียนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ (ขยายโอกาส)
5. โรงเรียนบ้านห้วยตอง (ขยายโอกาส)
6. โรงเรียนบ้านปางอู้ง (ขยายโอกาส)
7. โรงเรียนบ้านขุนแปะ (ขยายโอกาส)
8. โรงเรียนมัธยมกัลยาณิวัฒนาเฉลิมพระเกียรติ (มัธยม)

จังหวัดเชียงราย

9. โรงเรียนบ้านเทิดไทย (ขยายโอกาส)
10. โรงเรียนบ้านแซววิทยา (มัธยม)

จังหวัดพะเยา

11. โรงเรียนปงรัชดาภิเษก (มัธยม)
12. โรงเรียนบ้านสันตีสูข (ขยายโอกาส)
13. โรงเรียนบ้านสระ (ขยายโอกาส)

จังหวัดน่าน

14. โรงเรียนทุ่งช้าง (มัธยม)
15. โรงเรียนไตรเขตประชาสามัคคีรัชมังคลาภิเษก (มัธยม)
16. โรงเรียนบ้านหลวง (มัธยม)
17. โรงเรียนประภิตเวชศักดิ์ (ขยายโอกาส)
18. โรงเรียนนายาง (ประถม)

จังหวัดแพร่

19. โรงเรียนบ้านแม่แรม (ขยายโอกาส)
20. โรงเรียนบ้านห้วยฮ่อม (ขยายโอกาส)
21. โรงเรียนบ้านวังเสียง (ขยายโอกาส)
22. โรงเรียนสรอยเสรีวิทยา (มัธยม)

จังหวัดอุตรดิตถ์

23. โรงเรียนบ้านห้วยยาง (ขยายโอกาส)
24. โรงเรียนบ้านห้วยคอม (ขยายโอกาส)
25. โรงเรียนบ้านบ่อเบี้ย (ขยายโอกาส)

จังหวัดพิษณุโลก

26. โรงเรียนบ้านร่มเกล้า (ขยายโอกาส)
27. โรงเรียนบ้านน้ำจวง (ขยายโอกาส)

จังหวัดสุโขทัย

28. โรงเรียนบ้านสันหีบ (ขยายโอกาส)
29. โรงเรียนบ้านโชนม่วง (ขยายโอกาส)

จังหวัดกำแพงเพชร

30. โรงเรียนบ้านหนองแดน (ขยายโอกาส)
31. โรงเรียนบ้านสุขสำราญ (ขยายโอกาส)
32. โรงเรียนพิไกรวิทยา (มัธยม)

จังหวัดตาก

33. โรงเรียนบ้านน้ำหอม (ขยายโอกาส)

34. โรงเรียนบ้านสามหมื่น (ประถม)
35. โรงเรียนบ้านแม่ตื่น (ประถม)
36. โรงเรียนบ้านกล้วยทอ (ขยายโอกาส)

จังหวัดอุทัยธานี

37. โรงเรียนบ้านใหม่คลองอั้งวะ(ประถม)
38. โรงเรียนบ้านอี่มาดออีทราย (ขยายโอกาส)
39. โรงเรียนห้วยขาแข้งวิทยาคม (ขยายโอกาส)
40. โรงเรียนบ้านสมอทอง (ประถม)

จังหวัดสงขลา

41. โรงเรียนบ้านป่าโอน (ขยายโอกาส)
42. โรงเรียนบ้านกระอาน (ขยายโอกาส)
43. โรงเรียนบ้านคูนายสังข์ (ขยายโอกาส)

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Sue Wheeler (2000, pp. 65-83) ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่ทำให้เป็นผู้ให้คำปรึกษาที่ดีโดยการวิเคราะห์จากนักศึกษาผู้ฝึกการให้คำปรึกษา ซึ่งผู้ฝึกสอนจะเลือกนักศึกษาที่ฝึกให้คำปรึกษาที่ดี 5 คน และดีบ้างไม่ดีบ้างอีก 5 คน เข้ารับการฝึกลักษณะผู้ให้คำปรึกษาด้านบุคลิกภาพ ความสามารถในการเรียนรู้และบทบาทของผู้ให้คำปรึกษา พบว่านักศึกษาที่ดีจะมีความสามารถในการแสดงบทบาทผู้ให้คำปรึกษาที่ดีมากกว่าอย่างมีนัยสำคัญ และ Vilma D'Rozario and John L. Romano (2000,pp.51-63) ได้ศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพการรับรู้ของผู้ให้คำปรึกษาโดยศึกษาจากนักศึกษา 2 กลุ่มประเทศ คือ นักศึกษาชาวอเมริกันรวม 108 คน และนักศึกษาชาวสิงคโปร์ที่ศึกษาในแคนาดา และในสหรัฐอเมริกา รวม 103 คน โดยให้ศึกษาจากวีดีโอเทปเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาจากที่ไปศึกษาจากวีดีโอเทป ผลปรากฏว่านักศึกษาชาวสิงคโปร์จัดอันดับให้ผู้ให้คำปรึกษาที่ให้คำปรึกษาแบบทางอ้อมมากกว่าการให้คำปรึกษาทางตรง ในขณะที่นักศึกษาชาวอเมริกันให้ลำดับของการให้คำปรึกษาทางตรงสูงกว่าการให้คำปรึกษาทางอ้อม

จากการศึกษาของ Christopher F. Sharply, Emma Fairnie, E. Tabary-Collins, Rebecca Bates and Priscilla Lec. (2000,pp.99-116) ได้ศึกษาผลของการใช้ภาษาพูดของผู้ให้คำปรึกษาที่มีต่อการรับรู้ถึงสัมพันธภาพของผู้รับคำปรึกษา ซึ่งผลการศึกษาพบว่าภาษาพูดเป็นตัวแปรที่สำคัญในการทำงานร่วมกัน ซึ่งภาษาพูดที่สะท้อนความรู้สึกหรือการทบทวนซ้ำจะเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้ให้คำปรึกษาต้องได้รับการฝึกเพื่อให้เกิดทักษะนี้และ Estrada, Durlak, and Juarez (2002) ได้ศึกษาผลของการฝึกนักศึกษาปริญญาตรีหลักสูตรบุคลิกภาพ สาขาจิตวิทยา เพื่อดู

ความสามารถในการให้คำปรึกษาแก่ผู้รับคำปรึกษาที่มาจากหลายเชื้อชาติกลุ่มทดลองมีจำนวน 21 คน มีการทำแบบการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มทดลองมีความตระหนักรู้และมีความรู้ในเรื่องการให้คำปรึกษาแก่ผู้รับคำปรึกษาจากหลายเชื้อชาติเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในแง่ของทักษะการให้คำปรึกษาและการมีความรู้สึกร่วมไม่มีความแตกต่างทางสถิติ ในขณะที่ Alex H.S. Harris, Carl E. thoresen, and Shane J. Lopes (2007) ได้ศึกษาถึงการบูรณาการจิตวิทยาเชิงบวกเข้าไปในการให้คำปรึกษา โดยได้ทดลองใน 2 เรื่องคือ การให้อภัยและความเชื่อ/จิตวิญญาณ พบว่าการให้อภัยเป็นความคิดและความรู้สึกเชิงบวกต่อพฤติกรรมของผู้อื่นที่กระทำต่อเราจะมีผลทำให้เกิดพฤติกรรมในทางบวกมากกว่าทางลบ นอกจากนี้การให้อภัยจะทำให้เกิดความรู้สึกสงสาร เมตตาซึ่งนำไปสู่การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในสังคมเพิ่มขึ้น ส่วนในเรื่องความเชื่อหรือวิญญาณนั้น พบว่าสามารถทำให้เกิดพฤติกรรมทั้งทางบวกและทางลบ ดังนั้นการใช้จิตวิทยาเชิงบวกเรื่องจิตวิญญาณจึงต้องพิจารณาให้ดี โดยให้คำนึงถึงปัจจัยภายนอกและภายในของแต่ละบุคคลด้วย แต่อย่างไรก็ตามจิตวิทยาเชิงบวกก็สามารถนำพาวิธีการแก้ไขปัญหาต่างๆให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพได้

Glenn W. Lambie (2007) ได้รายงานผลคำปรึกษาจากการสำรวจประชากรซึ่งเป็นผู้ให้คำปรึกษาในโรงเรียนจำนวน 550 คน โดยใช้แบบทดสอบ WUSCT (Washington University-Human Service Survey) และใช้ Path Analysis วิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างตามทฤษฎีพบว่า Ego ได้รับการพัฒนาให้สูงขึ้น จะมีผลทำให้ความเบื่อหน่ายหรือความอ่อนล้าทางอารมณ์ลดต่ำลง ถึงแม้ว่าการตรวจสอบโมเดลความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างด้วย Path Analysis จะไม่ได้ยืนยันอย่างชัดเจน แต่การมีความสัมพันธ์เชิงบวกก็ชี้ให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับคะแนน Ego อยู่ในระดับสูงก็จะมีระดับคะแนนของการประสบผลสำเร็จสูงด้วย ซึ่งสอดคล้องกับเทรปปา และไฟร์ค (Treppa and Frike, pp. 466-468) ได้ศึกษาผลของการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มทำให้สมาชิกในกลุ่มมีการเปลี่ยนแปลงความเข้าใจตนเองไปในทางที่ดีขึ้นในด้านความสามารถในการควบคุมตนเอง คุณค่าของการมีชีวิตอยู่ การนับถือตนเองการยอมรับตนเองและความเข้าใจในความเป็นมนุษย์ ความสามารถในการสร้างมนุษย์สัมพันธ์และความคิดเกี่ยวกับตนเองในอุดมคติ

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีการและเครื่องมือการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายสำคัญ คือ วัตถุประสงค์การให้คำปรึกษากลุ่มของครูในโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษาและศึกษาประสิทธิภาพผลของการพัฒนาทักษะการให้คำปรึกษากลุ่มของครูในโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษา ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดประชากร และการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย
 - 2.1 แบบวัดทักษะการให้คำปรึกษาของครูในโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษา
 - 2.2 แบบวัดการรับรู้ความสามารถในการให้คำปรึกษา
 - 2.3 แบบประเมินความสามารถในการให้คำปรึกษา
3. ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย
 - 3.1 ชั้นการศึกษาทักษะการให้คำปรึกษาของครูในโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษา
 - 3.2 ชั้นการพัฒนาทักษะการให้คำปรึกษาของครูในโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษา
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดการข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็นดังนี้

1. การกำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาทักษะการให้คำปรึกษาของครูในโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษาในครั้งนี้คือ คณะครูในโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษา จำนวน 3 โรงเรียน คือ โรงเรียนบ้านห้วยคอม จำนวน 26 คน โรงเรียนบ้านห้วยยาง จำนวน 10 คน และโรงเรียนบ้านบ่อเบี้ย จำนวน 15 คน รวม 51 คน
2. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ครูในโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษาโรงเรียนละ 5 คน รวม 15 คน ซึ่งคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยการเจาะจง ดังนี้ ครูแนะแนวหรือครูที่ทำหน้าที่แนะแนวในแต่ละโรงเรียน 1 คน ครูประจำชั้น 2 คน ครูหัวหน้าระดับ 1 คน ครูฝ่ายปกครอง 1 คน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แบบวัดทักษะการให้คำปรึกษาของครูในโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษา โดยอยู่บนพื้นฐานของทักษะเบื้องต้นในการให้คำปรึกษา
2. แบบวัดการรับรู้ความสามารถในการให้คำปรึกษา
3. แบบประเมินความสามารถในการให้คำปรึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือในการวิจัย ดังนี้

1. แบบวัดทักษะการให้คำปรึกษา มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการให้คำปรึกษาเบื้องต้น

ขั้นที่ 2 เขียนนิยามเชิงปฏิบัติการของทักษะเบื้องต้นในการให้คำปรึกษาที่ได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างแบบวัดทักษะการให้คำปรึกษาของครูในโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษาต่อไป

ขั้นที่ 3 ดำเนินการเขียนแบบวัดทักษะการให้คำปรึกษาตามนิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ ซึ่งลักษณะของแบบวัดทักษะการให้คำปรึกษาของครูในโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นลักษณะมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) 6 ระดับ โดยให้ผู้ตอบเลือกตอบเพียงระดับใดระดับหนึ่งเท่านั้น ผู้วิจัยได้สร้างแบบวัดโดยแยกเป็นทักษะการให้คำปรึกษาเบื้องต้น 3 ด้าน แบบวัดจึงแบ่งเป็น 3 ตอน โดยตอนที่ 1 จะเป็นการวัดทักษะการการตอบสนอง (พฤติกรรมการใส่ใจ) จำนวน 10 ข้อ ตอนที่ 2 วัดทักษะการปฏิสัมพันธ์ (การฟังพื้นฐาน) จำนวน 10 ข้อ ตอนที่ 3 วัดทักษะเชิงปฏิบัติการจำนวน 10 ข้อ รวม 30 ข้อ

ขั้นที่ 4 นำแบบวัดที่สร้างเสร็จแล้วจำนวน 30 ข้อ ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน คือ รองศาสตราจารย์ บุญมั่น ธนาศุภวัฒน์ อาจารย์ ดร.สมิตรา โรจนนิตติ และอาจารย์เด่นดวง สุขพัฒน์ ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content validity) และปรับปรุงให้สอดคล้องกับนิยามปฏิบัติการที่กำหนดไว้ ซึ่งพิจารณาจากค่า IOC (Item objective Congruence) ของแต่ละข้อความในแต่ละข้อ โดยคัดเลือกค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปใช้ ซึ่งผลการคำนวณค่าความสอดคล้องมีค่าระหว่าง

.6-1.00 ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนะให้ปรับปรุงข้อความบางข้อความ ผู้วิจัยได้ปรับปรุงข้อความตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ

ขั้นที่ 5 นำแบบวัดทักษะการให้คำปรึกษาที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปเก็บข้อมูลกับครูในโรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง คือ โรงเรียนน้ำปาดชนูปถัมภ์ จำนวน 30 คน นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ของข้อความรายข้อ (Item analysis) โดยใช้สูตรสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) ปรากฏผลการคำนวณค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .3637-.7970 (ภาคผนวก ค)

ขั้นที่ 6 คัดเลือกแบบวัดที่มีค่าอำนาจจำแนก.20 ขึ้นไป และข้อคำถามไม่ซ้ำกัน โดยแยก เป็นขั้นตอน ได้ดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นคำถามวัดทักษะการตอบสนอง (พฤติกรรมใส่ใจ) จำนวน 5 ข้อ เป็นคำถามวัดทักษะปฏิสัมพันธ์ (การฟังพื้นฐาน) จำนวน 11 ข้อ และตอนที่ 3 เป็นคำถามวัดทักษะเชิงปฏิบัติการ จำนวน 4 ข้อ รวมคำถามทั้งสิ้น 20 ข้อ

ขั้นที่ 7 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทักษะการให้คำปรึกษาโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α - Coefficient) ของคอนบาค พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาทั้งฉบับมีค่า .9552

7.1 ตัวอย่างแบบวัดทักษะการให้คำปรึกษา

ข้อ	ข้อคำถาม	6	5	4	3	2	1
๑	ตอนที่ 1 วัดทักษะการตอบสนอง (พฤติกรรมใส่ใจ) ฉันแสดงความจริงใจและเอื้ออาทรต่อผู้รับคำปรึกษาเสมอ						
๒	ตอนที่ 2 วัดทักษะปฏิสัมพันธ์ (การฟังเบื้องต้น) ฉันแสดงความกระตือรือร้นต่อการรับฟังเสมอ						

7.2 เกณฑ์การให้คะแนน กำหนดการให้คะแนน ดังนี้

ถ้าเป็นจริงมากที่สุด	ให้ขีดตรงช่องที่ 6
ถ้าเป็นจริงมาก	ให้ขีดตรงช่องที่ 5
ถ้าเป็นจริงค่อนข้างมาก	ให้ขีดตรงช่องที่ 4
ถ้าเป็นจริงพอประมาณ	ให้ขีดตรงช่องที่ 3
ถ้าเป็นจริงเล็กน้อย	ให้ขีดตรงช่องที่ 2
ถ้าไม่จริงเลย	ให้ขีดตรงช่องที่ 1

2. แบบวัดการรับรู้ความสามารถในการให้คำปรึกษา

แบบวัดการรับรู้ความสามารถในการให้คำปรึกษา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบประเมินค่า 5 ระดับโดยเน้นให้ผู้ตอบประเมินตนเอง (Self rating) มีลำดับขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลและวิธีการที่มีการสร้างแบบวัดการรับรู้ความสามารถในการให้คำปรึกษา

ขั้นที่ 2 ดำเนินการเขียนแบบวัดการรับรู้ความสามารถในการให้คำปรึกษา แบบประเมินค่า 5 ระดับ โดยให้ผู้ตอบเลือกตอบเพียงระดับเดียว ในแต่ละข้อ เพื่อให้ผู้ให้คำปรึกษาประเมินตนเองเกี่ยวกับความสามารถในการให้คำปรึกษา

ขั้นที่ 3 นำแบบวัดที่สร้างเสร็จแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน ประกอบด้วย รองศาสตราจารย์ บุญมั่น ธนาศุภวัฒน์ อาจารย์ ดร.สมิตรา โรจนนิต และอาจารย์เด่นดวง สุขพัฒน์ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (ค่า IOC) ถ้าข้อใดมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป จะเลือกใช้

ขั้นที่ 4 นำแบบวัดที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของภาษาและเวลาที่ใช้ในการทำแบบวัด

ขั้นที่ 5 นำแบบวัดการรับรู้ความสามารถในการให้คำปรึกษาที่ทดลองใช้แล้วมาปรับปรุงแก้ไข และนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ประเมินตนเอง เพื่อวัดการรับรู้ความสามารถในการให้คำปรึกษาของตนเองในการฝึกปฏิบัติในการอบรมและในการปฏิบัติในโรงเรียน ซึ่งผู้วิจัย จะทำการติดตามผลการปฏิบัติของกลุ่มตัวอย่างหลังจากการอบรมแล้ว 1 เดือน

5.1 ตัวอย่างแบบวัดการรับรู้ความสามารถในการให้คำปรึกษา

ข้อ	ข้อคำถาม	5	4	3	2	1
๑	ข้าพเจ้าสามารถสร้างสัมพันธภาพกับผู้รับคำปรึกษาได้เป็นอย่างดี					
๒	ข้าพเจ้าสามารถช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาสำรวจตนเองได้					

3. แบบประเมินความสามารถในการให้คำปรึกษา

แบบประเมินความสามารถในการให้คำปรึกษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบประเมินค่า 3 ระดับ โดยให้ผู้ตอบแบบประเมิน ประเมินการแสดงออกหรือการปฏิบัติของผู้ให้คำปรึกษา มีลำดับขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อมูลและวิธีการที่ดีในการสร้างแบบประเมินความสามารถในการให้คำปรึกษา

ขั้นที่ 2 ดำเนินการสร้างแบบประเมินความสามารถในการให้คำปรึกษาเป็นแบบประเมินค่า 3 ระดับ โดยให้เลือกตอบเพียงระดับเดียว เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาประเมินผู้ให้คำปรึกษา

ขั้นที่ 3 นำแบบประเมินความสามารถในการให้คำปรึกษา ที่สร้างเสร็จแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ประกอบด้วย รองศาสตราจารย์ บุญมั่น ธนาศุภวัฒน์ อาจารย์ ดร.สุมิตรา โรจนนิต และอาจารย์เด่นดวง สุขพัฒน์ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (ค่า IOC) ถ้าข้อใดมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป จะเลือกใช้

ขั้นที่ 4 นำแบบประเมินที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่อยู่ในโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษา จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมด้านภาษาและเวลาที่ใช้ในการทำแบบประเมิน

ขั้นที่ 5 นำแบบประเมินไปใช้จริงกับนักเรียนในโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษา ที่เข้าร่วมกลุ่มการให้คำปรึกษา ทำหน้าที่ประเมินครูผู้ให้คำปรึกษา

5.1 ตัวอย่างแบบประเมินความสามารถในการให้คำปรึกษา

ข้อ	ข้อคำถาม	3	2	1
๑	<u>ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา</u> การกล่าวทักทาย			
๒	<u>ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา</u> การให้การยอมรับ			
๓	<u>ขั้นยุติการให้คำปรึกษา</u> การสรุปประเด็น			

5.2 เกณฑ์การให้คะแนน กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

คะแนน 3	หมายถึง	ผู้ให้คำปรึกษาแสดงออก/ปฏิบัติตัวอย่างสม่ำเสมอ
คะแนน 2	หมายถึง	ผู้ให้คำปรึกษาแสดงออก/ปฏิบัติตนบ้างบางครั้ง
คะแนน 1	หมายถึง	ผู้ให้คำปรึกษาแสดงออก/ปฏิบัติตนน้อยหรือไม่มีเลย

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

1. การศึกษา

ขั้นการศึกษาทักษะการให้คำปรึกษาของครูในโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษา มีขั้นตอนในการศึกษา ดังนี้

1.1 ผู้วิจัยนำแบบวัดทักษะการให้คำปรึกษาฉบับสมบูรณ์ไปเก็บข้อมูลจากครูในโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษาที่ได้กำหนดให้เป็นกลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนละ 5 คน ซึ่งประกอบไปด้วย ครูที่ทำหน้าที่แนะแนว 1 คน ครูประจำชั้น 2 คน ครูหัวหน้าระดับ 1 คน และครูฝ่ายปกครอง 1 คน รวม 3 โรงเรียนจำนวน 15 คน

1.2 นำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบวัดทักษะการให้คำปรึกษามาวิเคราะห์ เพื่อกำหนดหัวข้อและรูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อการพัฒนา ต่อไป

2. การพัฒนา

ขั้นตอนการพัฒนาทักษะการให้คำปรึกษา ผู้วิจัยให้การอบรมแก่ครูกลุ่มตัวอย่าง เป็นเวลา 2 วัน แล้วติดตามผลการปฏิบัติการให้คำปรึกษาของครูกลุ่มตัวอย่างหลังผ่านการอบรมแล้ว 1 เดือน โดยใช้แบบแผนการวิจัยแบบ One Group Pretest Posttest Design ดังตารางต่อไปนี้ (สิน พันธุ์พินิจ. 2549 หน้า 54)

กลุ่มทดลอง		O ₁	X	O ₂
O ₁	หมายถึง	คะแนนการประเมินความสามารถในการให้คำปรึกษาของครูกลุ่มตัวอย่างก่อนการทดลอง		
O ₂	หมายถึง	คะแนนการประเมินความสามารถในการให้คำปรึกษาของครูกลุ่มตัวอย่างหลังการทดลอง		
X	หมายถึง	การให้การอบรมความรู้เรื่องทักษะการให้คำปรึกษาเบื้องต้น		

2.1 วิธีดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการทดลองโดยแบ่งเป็นระยะต่างๆ ดังนี้

2.1.1 ระยะก่อนการทดลอง

ผู้วิจัยนำแบบวัดทักษะการให้คำปรึกษาเก็บข้อมูลจากครูกลุ่มตัวอย่างจำนวน 15 คน เพื่อศึกษาความรู้และทักษะการให้คำปรึกษาของครูก่อนการทดลอง เพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดเนื้อหาและกำหนดกิจกรรมในการจัดการอบรม

2.1.2 ระยะเวลาทดลอง ดำเนินการเป็นระยะดังนี้

ระยะที่ 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองโดยการให้การอบรมแก่ครูกลุ่มตัวอย่างจำนวน 15 คน เป็นเวลา 2 วัน โดยในวันแรกในช่วงเช้าจะเป็นการให้ความรู้เรื่องกระบวนการให้คำปรึกษากลุ่มและทักษะเบื้องต้นในการให้คำปรึกษา ในช่วงบ่ายของการอบรมวันที่ 1 จะเป็นการสาธิตการให้คำปรึกษา โดยผู้วิจัยทำหน้าที่เป็นผู้นำกลุ่ม และอธิบาย/แนะนำการใช้ทักษะการให้คำปรึกษาเบื้องต้นที่ละทักษะ ให้เห็นชัดเจน เป็นเวลา 1 ชั่วโมง หลังจากนั้นให้ฝึกปฏิบัติการเป็นผู้นำกลุ่ม (ผู้ให้คำปรึกษาที่ละคน) จนครบ 15 คน

ระยะที่ 2 หลังจากผ่านการอบรมไปแล้ว 1 เดือน ผู้วิจัยได้ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติการของครูกลุ่มตัวอย่างทุกคน โดยให้แต่ละคนรายงานผลการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนในช่วงหลังจากผ่านการอบรม 1 เดือนแล้ว รวมถึงให้ปฏิบัติจริงในการให้คำปรึกษากลุ่มแก่นักเรียนให้ผู้วิจัยได้สังเกตการณ์ด้วยทุกโรงเรียน

2.1.3 หลังการทดลอง

ผู้วิจัยวัดทักษะการให้คำปรึกษาของครูกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบวัดทักษะการให้คำปรึกษา และแบบจัดการรับรู้ความสามารถในการให้คำปรึกษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น บันทึกเป็นคะแนนหลังการทดลอง เพื่อนำไปเปรียบเทียบกับคะแนนก่อนการทดลองที่ได้วัดไว้ก่อนแล้ว รวมถึงใช้แบบประเมินความสามารถในการให้คำปรึกษา โดยให้ผู้รับการปรึกษาเป็นผู้ประเมิน มาใช้เป็นคะแนนประกอบสรุปผล เพื่อแสดงถึงการพัฒนาของครูกลุ่มตัวอย่างด้วย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ชั้นการศึกษาทักษะการให้คำปรึกษาของกลุ่มตัวอย่าง เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบวัดทักษะการให้คำปรึกษาจากครูกลุ่มตัวอย่าง ทุกคน จำนวน 15 คน
2. ชั้นพัฒนา ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบวัดการรับรู้ความสามารถในการให้คำปรึกษาโดยให้ประเมินตนเอง และใช้แบบประเมินความสามารถในการให้คำปรึกษา โดยให้ผู้รับคำปรึกษาเป็นผู้ประเมิน

3. รวบรวมข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ ทางสถิติ

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบวัดทักษะการให้คำปรึกษา แบบวัดการรับรู้ความสามารถในการให้คำปรึกษา และแบบประเมินความสามารถในการให้คำปรึกษา โดยการแสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item objective congruence: IOC) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามในแบบวัดกับนิยามเชิงปฏิบัติการ

3. วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดทักษะการให้คำปรึกษารายข้อโดยใช้ค่า Item total Correlation และแสดงค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation)

4. วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทักษะการให้คำปรึกษาได้แสดงค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องภายในแบบอัลฟา (α - Coefficient)

:

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์และแปลผลในการวิเคราะห์และแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

K	แทน	จำนวนข้อคำถามของแบบวัด
M	แทน	ค่าเฉลี่ย
Min	แทน	ค่าต่ำสุดของคะแนน
Max	แทน	ค่าสูงสุดของคะแนน
SD	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
SK	แทน	ความเบ้ของคะแนน
KU	แทน	ความเอนของคะแนน
S^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนน
SE_{ku}	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานความเอน
SE_{sk}	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของความเบ้
X	แทน	คะแนนก่อนทดลอง
Y	แทน	คะแนนหลังทดลอง
D^-	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลต่างคะแนนก่อนและหลังการทดลอง

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการพัฒนาทักษะการให้คำปรึกษาของกลุ่มตัวอย่าง แบ่งได้ดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง
2. ผลการวัดทักษะการให้คำปรึกษา
3. ข้อมูลที่พบจากการพัฒนาทักษะการให้คำปรึกษาของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการพัฒนาทักษะการให้คำปรึกษาของครูในโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยได้เสนอข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างด้าน เพศ ระดับการศึกษา อายุ วิชาที่สอนประจำ และระยะเวลาที่ทำหน้าที่แนะนำ โดยเสนอข้อมูลเป็นค่าร้อยละ รวมถึงได้ทำคะแนนทักษะการให้คำปรึกษาของครูกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 15 คน มาตรฐานค่าสูงสุดต่ำสุด ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานต่อความเบ้ ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของค่าความเบ้ ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของความโด่ง ค่าความโด่ง ดังแสดงในตารางในตาราง 2,3,4

ตาราง 1 จำนวนร้อยละของข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง (n=15)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวนคน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	5	33.33
หญิง	10	66.67
รวม	15	100
2. ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	10	66.67
ปริญญาโท	5	33.33
รวม	15	100
3. อายุ		
20-40 ปี	12	80.00
41-50 ปี	2	13.33
51 ปีขึ้นไป	1	6.67
รวม	15	100
4. วิชาที่สอนประจำ		
ภาษาไทย	4	26.67
คณิตศาสตร์	2	13.33
วิทยาศาสตร์	4	26.67
การงานอาชีพ	2	13.33
สุขศึกษา	1	6.67
คอมพิวเตอร์	2	13.33
รวม	15	100

	ข้อมูลทั่วไป	จำนวนคน	ร้อยละ
5. ระยะเวลาที่ทำหน้าที่แนะ			
แนว			
ต่ำกว่า 1 ปี		7	46.66
1 - 2 ปี		4	26.67
3 - 5 ปี		3	20.00
6 - 10 ปี		1	6.67
	รวม	15	100

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 2 พบว่า ครูกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 66.67 และเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 33.33 ระดับการศึกษาส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 66.67 และระดับปริญญาโทร้อยละ 33.33 อายุของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 20-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 80.00 และอายุ 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 13.33 มีอายุ 51 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 6.67 วิชาที่ครูกลุ่มตัวอย่างสอนประจำประกอบด้วยวิชา ภาษาไทย และวิชาวิทยาศาสตร์ จำนวน 4 คนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 26.67 รองลงมาคือวิชา คณิตศาสตร์ การงานอาชีพ และคอมพิวเตอร์ วิชาละ 2 คน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 13.33 และสอนวิชาสุขศึกษาอีก 1 คน คิดเป็นร้อยละ 6.67 ระยะเวลาที่ครูกลุ่มตัวอย่างทำหน้าที่แนะแนว ร้อยละ 46.66 ทำหน้าที่แนะแนวตั้งแต่ 1 ปี ร้อยละ 26.67 ทำหน้าที่แนะแนวเป็นเวลา 1-2 ปี ร้อยละ 20.00 ทำหน้าที่แนะแนวมาเป็นเวลา 3-5 ปี และร้อยละ 6.67 ทำหน้าที่แนะแนวมา 6-10 ปี

ตาราง 2 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนทักษะการให้คำปรึกษาของกลุ่มตัวอย่างรายด้านและโดยรวม

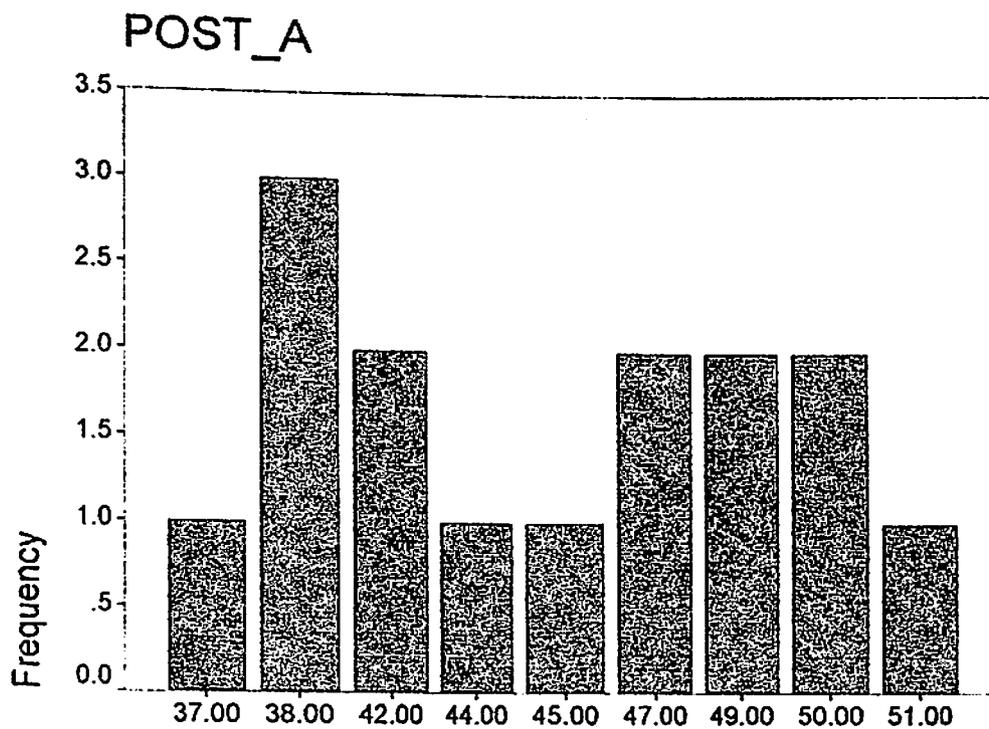
ที่	ทักษะการให้คำปรึกษาของครูกลุ่มตัวอย่าง	K	Max	Min	M	SD
1.	ทักษะด้านการตอบสนอง (พฤติกรรมใส่ใจ)	5	51	37	44.46	5.01
2.	ทักษะด้านการปฏิสัมพันธ์ (การฟังพื้นฐาน)	11	61	46	54.53	4.91
3.	ทักษะเชิงปฏิบัติการ	4	24	13	19.80	2.85
4.	ทักษะการให้คำปรึกษาของครูกลุ่มตัวอย่าง โดยรวม	20	133	97	118.80	10.47

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 2 พบว่า คะแนนการให้คำปรึกษาของครูกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนรวมสูงสุดเท่ากับ 133 โดยมีคะแนนสูงสุดของทักษะด้านการตอบสนอง ด้านการปฏิสัมพันธ์ และทักษะเชิงปฏิบัติการ มีค่า 51, 61 และ 24 ตามลำดับ ส่วนคะแนนต่ำสุดโดยรวมมีค่า 97 โดยมีคะแนนทักษะการตอบสนอง ด้านการปฏิสัมพันธ์ และทักษะเชิงปฏิบัติการ มีค่า 37, 46 และ 13 ตามลำดับ สำหรับคะแนนทักษะการให้คำปรึกษาโดยรวมมีค่าเฉลี่ย 118.80 โดยมีค่าเฉลี่ยรายด้านทักษะการตอบสนอง ด้านการปฏิสัมพันธ์ และทักษะเชิงปฏิบัติการ ที่ค่า 44.46, 54.53 และ 19.80 ตามลำดับ

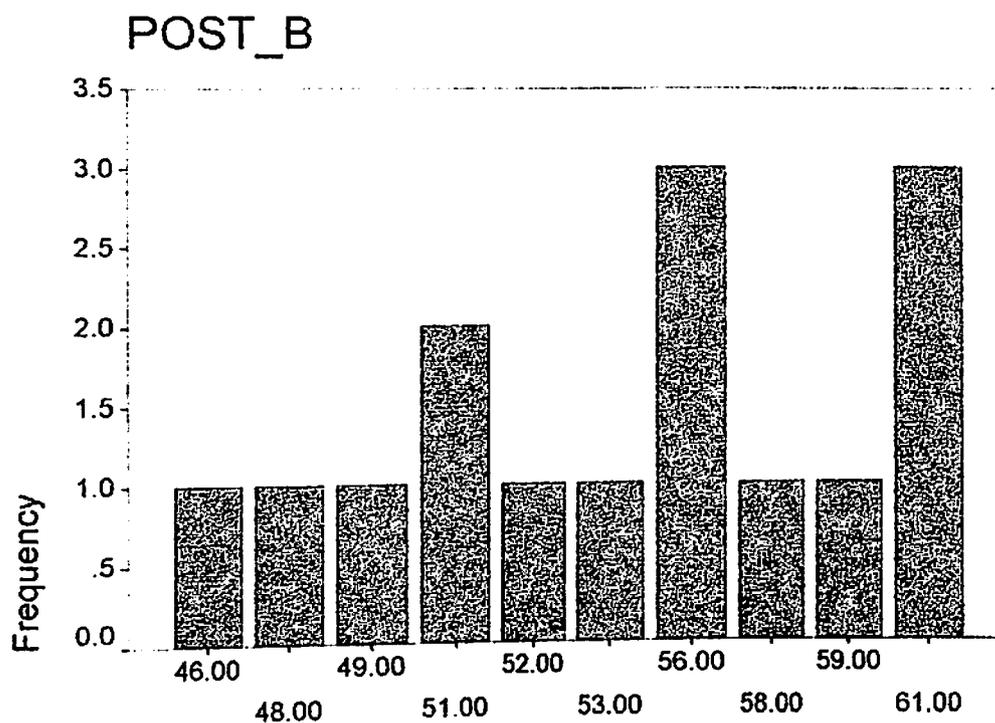
ตาราง 3 ค่าความเบ้ ความโด่ง และความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของความเบ้ และความโด่งของคะแนนทักษะการให้คำปรึกษาของครูกลุ่มตัวอย่างรายด้าน และโดยรวม

ที่	ทักษะการให้คำปรึกษา	SK	SE _{sk}	KU	SE _{ku}
1.	ทักษะด้านการตอบสนอง (พฤติกรรมใจ)	-.27	.58	-1.49	1.12
2.	ทักษะด้านการปฏิสัมพันธ์ (การฟังเบื้องต้น)	-.51	.58	-1.17	1.12
3.	ทักษะเชิงปฏิบัติการ	-1.48	.58	2.20	1.12
4.	ทักษะการให้คำปรึกษาของครูกลุ่มตัวอย่าง	-.702	.58	.411	1.12
	โดยรวม				

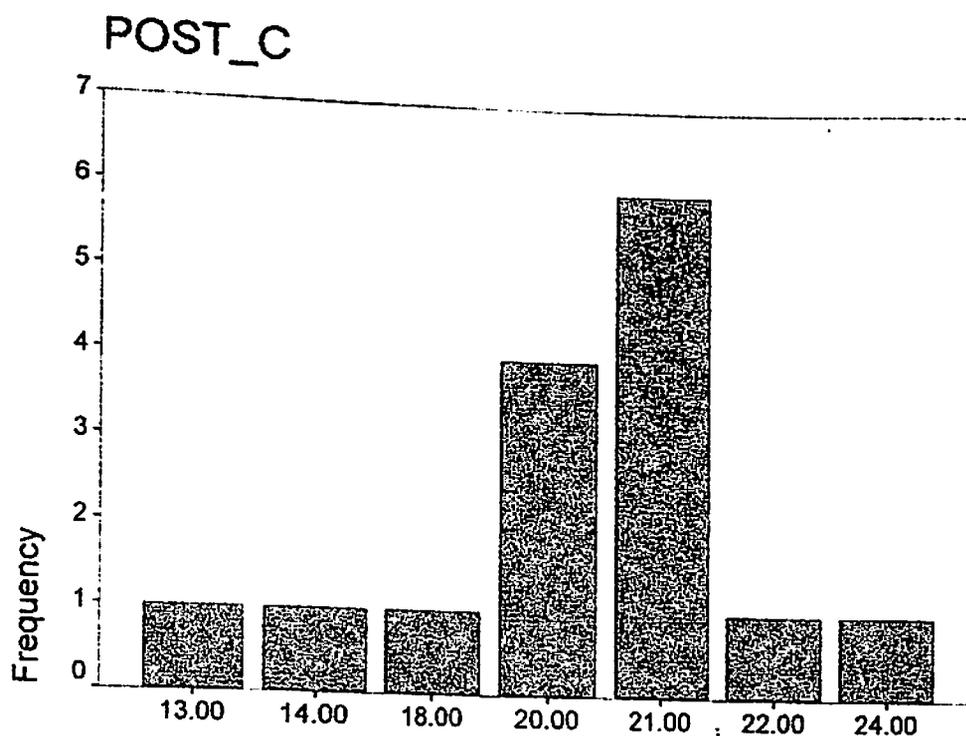
จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลของตาราง 3 พบว่า คะแนนทักษะการให้คำปรึกษาของครูกลุ่มตัวอย่างมีค่าความเบ้ (SK) เท่ากับ $-.702$ ส่วนความเบ้ของคะแนนทักษะด้านการตอบสนอง ด้านการปฏิสัมพันธ์ และทักษะเชิงปฏิบัติการ มีค่าเท่ากับ $-.27$, $-.15$ และ -1.48 ตามลำดับ คะแนนมีลักษณะเบ้ซ้ายเล็กน้อย แสดงว่า ครูกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนทักษะการให้คำปรึกษาสูงกว่าค่าเฉลี่ยเล็กน้อย ความโด่ง (KU) ของคะแนนรวมมีค่า $.411$ ความโด่งของคะแนนรายด้าน ทักษะการตอบสนอง การปฏิสัมพันธ์ และทักษะเชิงปฏิบัติการ มีค่าเท่ากับ -1.49 , -1.17 และ 2.20 ตามลำดับ คะแนนมีลักษณะการแจกแจงโค้ง การกระจายค่อนข้างแบน ข้อมูลมีค่าใกล้เคียงกัน เมื่อพิจารณาความคลาดเคลื่อนของความเบ้ และความโด่ง คะแนนรวมมีค่า $.58$ และ 1.12 ตามลำดับ ซึ่งค่าไม่เกิน 2.00 และไม่น้อยกว่า -2.00 แสดงว่า มีลักษณะการแจกแจงเป็นโค้งปกติ (อวยพร เรื่องตระกูล. 2545 หน้า 116; อ่างถึงใน วันเพ็ญ สมภพรุ่งโรจน์. 2547) ดังภาพที่ 1-4 ต่อไปนี้

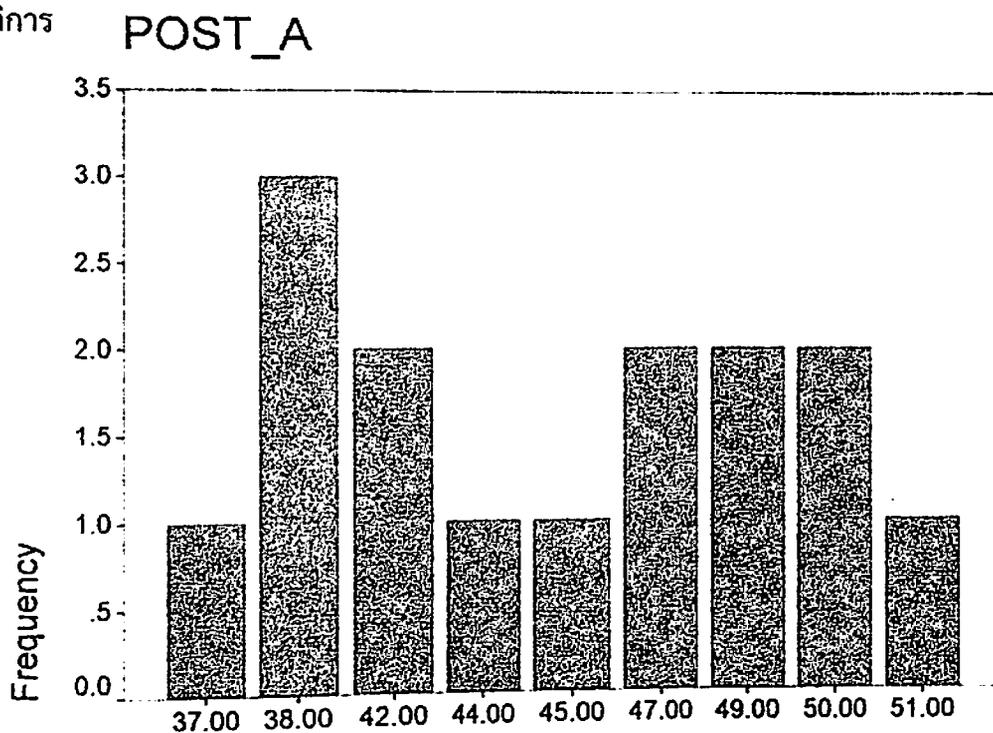
ภาพที่ 1 การแจกแจงคะแนนทักษะการให้คำปรึกษาด้านทักษะการตอบสนอง

ภาพที่ 2 การแจกแจงของคะแนนทักษะการให้คำปรึกษาด้านทักษะปฏิสัมพันธ์

ภาพที่ 3 การแจกแจงของคะแนนทักษะการให้คำปรึกษาของครูกลุ่มตัวอย่าง ด้านทักษะเชิงปฏิบัติการ

ภาพที่ 4 การแจกแจงคะแนนทักษะการให้คำปรึกษาโดยรวมของครูกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการพัฒนาทักษะการให้คำปรึกษา แบ่งเป็นดังนี้
 ตาราง 4 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลทั่วไป	จำนวนคน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	5	33.33
หญิง	10	66.67
รวม	15	100
2. ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	10	66.67
ปริญญาโท	5	33.33
รวม	15	100
3. อายุ		
20-40 ปี	12	80.00
41-50 ปี	2	13.33
51 ปีขึ้นไป	1	6.67
รวม	15	100
4. วิชาที่สอนประจำ		
ภาษาไทย	4	26.67
คณิตศาสตร์	2	13.33
วิทยาศาสตร์	4	26.67
การงานอาชีพ	2	13.33
สุขศึกษา	1	6.67
คอมพิวเตอร์	2	13.33
รวม	15	100
5. ระยะเวลาที่ทำหน้าที่แนะแนว		
ต่ำกว่า 1 ปี	7	46.66
1 - 2 ปี	4	26.67
3 - 5 ปี	3	20.00
6 - 10 ปี	1	6.67
รวม	15	100

2. ผลการวัดทักษะการให้คำปรึกษาของกลุ่มตัวอย่างการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นนี้ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการเปรียบเทียบคะแนนทักษะการให้คำปรึกษาของกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังการทดลอง ซึ่งการวิเคราะห์ในขั้นนี้เป็นการตอบคำถามวิจัยข้อ 2 คือ การพัฒนาทักษะการให้คำปรึกษากลุ่มสามารถพัฒนาทักษะผู้ให้คำปรึกษาของครูสูงขึ้นกว่าก่อนการพัฒนาในระดับใด ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง 6 โดยผู้วิจัยนำค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะการให้คำปรึกษาก่อนการทดลอง และหลังการทดลองมาเปรียบเทียบกันโดยใช้ค่าสถิติ t-test โดยก่อนการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผู้วิจัยได้ตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์ข้อมูลคือ การตรวจสอบสถิติ r (Correlation) จากตาราง paired sample correlation พบว่าค่า r มีค่าแสดงข้อมูลมีความสัมพันธ์กัน

(ระพีพันธ์ โพธิ์ศรี. 2549 หน้า 84) ค่าแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตาราง 5 เปรียบเทียบคะแนนทักษะการให้คำปรึกษาของครูกลุ่มตัวอย่าง

รายการ	ค่าสถิติ
N	15
\bar{X}_{pre}	16.93
\bar{X}_{post}	20.67
\bar{D}	-3.74
t	-5.67
d_s	14
p	0.00

3. ข้อมูลที่พบจากการพัฒนาทักษะการให้คำปรึกษาของกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ ผู้วิจัยได้จากการให้กลุ่มตัวอย่างประเมินตนเองโดยทำแบบวัดการรับรู้ความสามารถในการให้คำปรึกษา การเขียน ตอบในแบบสอบถาม ซึ่งจะให้เขียนตอบโดยอิสระ รวมถึงการให้ผู้รับการปรึกษา คือ นักเรียนเป็นผู้ประเมินความสามารถในการให้คำปรึกษาของครูกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลดังกล่าวในรูปของ ค่าเฉลี่ย ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 6 สรุปผลการรับรู้ความสามารถในการให้คำปรึกษาของครูกลุ่มตัวอย่าง โดยกลุ่มตัวอย่างประเมินตนเองในช่วงหลังการทดลอง

คนที่	ค่าเฉลี่ย	ระดับความสามารถในการให้คำปรึกษา
1	4.25	มาก
2	4.50	มาก
3	4.18	มาก
4	4.25	มาก
5	4.56	มากที่สุด
6	4.43	มาก
7	3.75	มาก
8	3.87	มาก
9	4.68	มากที่สุด
10	4.31	มาก
11	4.68	มากที่สุด
12	4.43	มาก
13	4.50	มาก
14	4.32	มาก
15	3.75	มาก

จากตาราง 6 พบว่า ครูกลุ่มตัวอย่างทุกคนรับรู้ความสามารถในการให้คำปรึกษาของตนอยู่ในระดับมาก โดยค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ 3.75 และค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ 4.68

หมายเหตุ

เกณฑ์ในการแปลความหมายการรับรู้ความสามารถในการให้คำปรึกษา (ผู้ให้คำปรึกษาประเมินตนเอง) คือ ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.51-5.00 หมายความว่า มีความมั่นใจมากที่สุดว่ามีความรู้ความสามารถปฏิบัติได้

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.51-4.50 หมายความว่า มีความมั่นใจมากกว่ามีความรู้ความสามารถปฏิบัติได้

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.51-3.50 หมายความว่า มีความมั่นใจปานกลางว่ามีความรู้ความสามารถปฏิบัติได้

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.51-2.50 หมายความว่า มีความมั่นใจน้อยกว่ามีความรู้ความสามารถปฏิบัติได้

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.00-1.50 หมายความว่า มีความมั่นใจน้อยที่สุดว่ามีความรู้ความสามารถปฏิบัติได้

(บุญชุม ศรีสะอาด, 2545, หน้า103)

ตาราง 7 สรุปผลการประเมินความสามารถในการให้คำปรึกษาของครูกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งประเมินโดยนักเรียน (ผู้รับคำปรึกษาเป็นผู้ประเมิน) ซึ่งจะประเมินในวันที่ผู้วิจัยไปติดตามและประเมินผลการพัฒนาของกลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนที่ครูกลุ่มตัวอย่างสังกัดอยู่ (วันที่ 29 กันยายน 2559)

คนที่	ค่าเฉลี่ย	ระดับการปฏิบัติ/การแสดงออกถึงความสามารถให้คำปรึกษา
1	2.80	ระดับมาก
2	2.79	ระดับมาก
3	2.81	ระดับมาก
4	2.42	ระดับมาก
5	2.65	ระดับมาก
6	2.93	ระดับมาก
7	2.93	ระดับมาก
8	2.81	ระดับมาก
9	2.80	ระดับมาก
10	2.81	ระดับมาก
11	2.79	ระดับมาก
12	2.78	ระดับมาก
13	3.00	ระดับมาก
14	2.71	ระดับมาก
15	2.65	ระดับมาก

จากตาราง 7 แสดงผลการประเมินความสามารถในการให้คำปรึกษาของครูกลุ่มตัวอย่างซึ่งประเมินโดยนักเรียนซึ่งเป็นผู้รับคำปรึกษา พบว่า ผู้รับคำปรึกษาเห็นว่า ครูกลุ่มตัวอย่างมีความสามารถในการให้คำปรึกษาอยู่ในระดับมากมกคน โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 3.00 และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ 2.42

หมายเหตุ

เกณฑ์ในการแปลความหมายการประเมินความสามารถในการให้คำปรึกษา (ผู้รับคำปรึกษาเป็นผู้ประเมิน)

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.40-3.00 หมายความว่า ผู้ให้คำปรึกษาแสดงออก/ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.80-2.39 หมายความว่า ผู้ให้คำปรึกษาแสดงออก/ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.00-1.79 หมายความว่า ผู้ให้คำปรึกษาแสดงออก/ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

หรือไม่ปฏิบัติ/แสดงออกเลย

ตาราง 8 เปรียบเทียบความสามารถในการให้คำปรึกษาของครูกลุ่มตัวอย่างจากการประเมินตนเองของผู้ให้คำปรึกษา และจากที่ผู้รับคำปรึกษาเป็นผู้ประเมิน

ครูกลุ่ม ตัวอย่างคนที่	การประเมินตนเอง		ผู้รับคำปรึกษาประเมิน	
	ค่าเฉลี่ย	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
1	4.25	มาก	2.80	ระดับมาก
2	4.50	มาก	2.79	ระดับมาก
3	4.18	มาก	2.81	ระดับมาก
4	4.25	มาก	2.42	ระดับมาก
5	4.56	มากที่สุด	2.65	ระดับมาก
6	4.43	มาก	2.93	ระดับมาก
7	3.75	มาก	2.93	ระดับมาก
8	3.87	มาก	2.81	ระดับมาก
9	4.65	มากที่สุด	2.80	ระดับมาก
10	4.31	มาก	2.81	ระดับมาก
11	4.68	มากที่สุด	2.79	ระดับมาก
12	4.43	มาก	2.78	ระดับมาก
13	4.50	มาก	3.00	ระดับมาก
14	4.32	มาก	2.71	ระดับมาก
15	3.75	มาก	2.65	ระดับมาก

จากตาราง 8 พบว่า การประเมินความสามารถในการให้คำปรึกษาของครูกลุ่มตัวอย่างที่ประเมินตนเอง และประเมินโดยผู้รับคำปรึกษา (นักเรียนประเมิน) พบว่า มีความสอดคล้องกันเกือบทุกคน คือ ผู้ให้คำปรึกษารับรู้ว่าตนเองมีความสามารถในการให้คำปรึกษาอยู่ในระดับมาก ยกเว้นครูกลุ่มตัวอย่างคนที่ 5, 9 และ 11 ที่รับรู้ว่าตนเองมีความสามารถในการให้คำปรึกษาในระดับมากที่สุด และผู้รับคำปรึกษารับรู้ว่าผู้ให้คำปรึกษามีความสามารถในการให้คำปรึกษาอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน

ตาราง 9 สรุปประสบการณ์ที่ได้จากการเข้าร่วมโครงการพัฒนาทักษะการให้คำปรึกษา (สรุปจากการเขียนความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ในวันสรุปโครงการ: 7 ตุลาคม 2559) N=15

ที่	สิ่งที่ประทับใจ	จำนวน คน	ร้อยละ	สิ่งที่เกิดการเปลี่ยนแปลงในตัวข้าพเจ้า	จำนวน คน	ร้อยละ	สิ่งที่อยากดำเนินการต่อ	จำนวน คน	ร้อยละ
1	สามารถปรับพฤติกรรมผู้รับคำปรึกษาได้	10	66.66	1. ได้เทคนิควิธีการสังเกตสัมภาษณ์และกระบวนการให้คำปรึกษาที่ถูกต้อง	15	100	1. อบรมการให้คำปรึกษาแก่ครูทุกคนในโรงเรียน	10	66.66
2	ได้รับความไว้วางใจจากนักเรียนมากขึ้น	15	100	2. สร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่นได้ดีขึ้น	11	73.33	2. กลุ่มผู้ให้คำปรึกษาคงอยู่อย่างยั่งยืนเพื่อช่วยเหลือกันและกันตลอดไป	15	100
3	ภูมิใจในตนเองที่ทำให้นักเรียนเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด	15	100	3. มองนักเรียนเกรงในแง่บวกมากขึ้น	7	46.66	3. ทำการช่วยเหลือและพัฒนานักเรียนในห้องให้ครบทุกคนด้วยการให้คำปรึกษากลุ่ม	6	40.00
4	นักเรียนกล้าเปิดเผยปัญหาในกลุ่มและไว้วางใจครูและเพื่อนๆมากขึ้น	15	100	4. เข้าใจนักเรียนมากขึ้น	10	66.66			
5.	ได้รับการยอมรับจากกลุ่มมากขึ้น	3	20.00	5. มีภาวะผู้นำมากขึ้น	6	40.04			
				6. พูดจานุ่มนวลขึ้น	6	40.04			

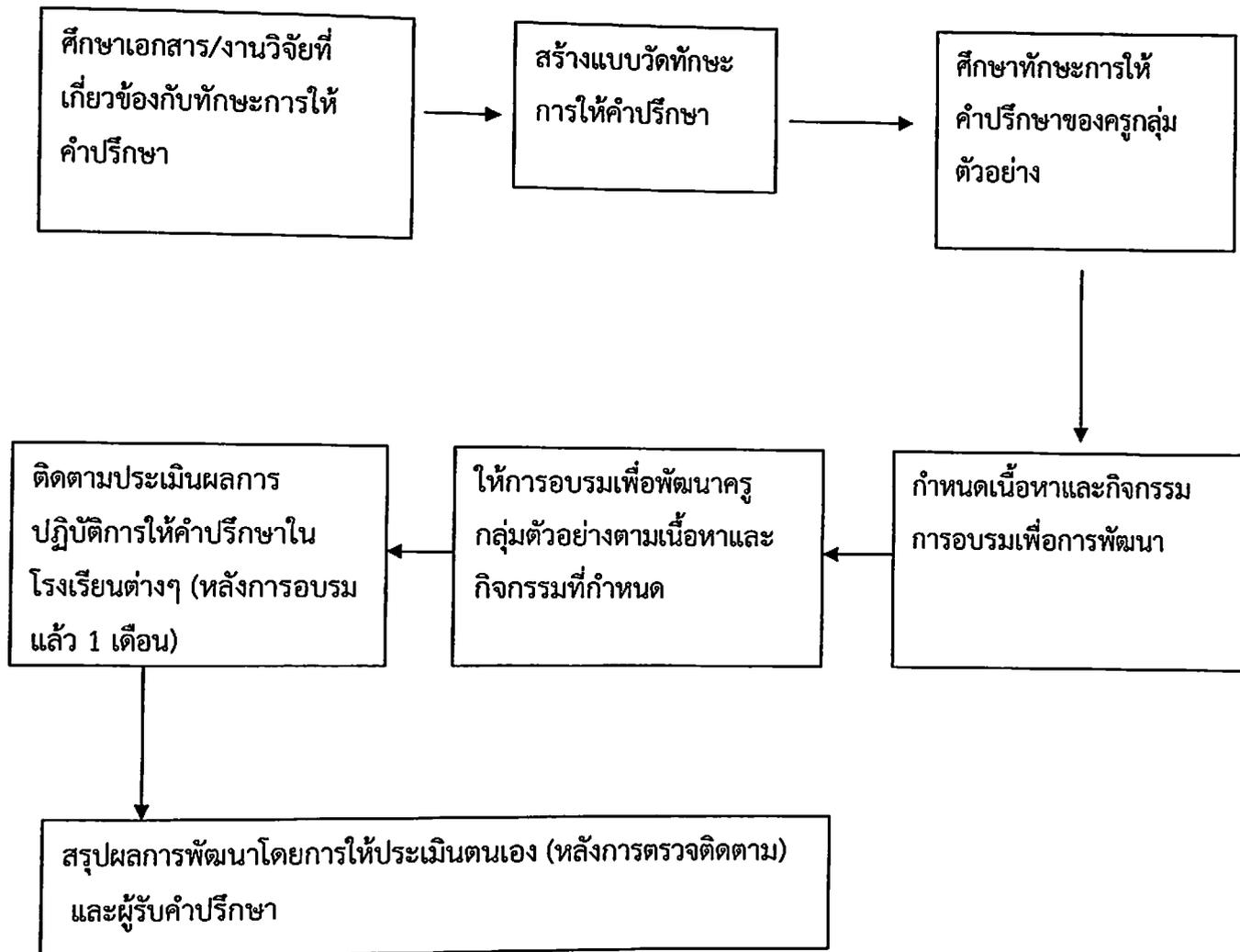
ที่	สิ่งที่ประทับใจ	จำนวน คน	ร้อยละ	สิ่งที่เกิดการเปลี่ยนแปลงในตัวข้าพเจ้า	จำนวน คน	ร้อยละ	สิ่งที่อยากดำเนินการต่อ	จำนวน คน	ร้อยละ
				7. มั่นใจในกระบวนการให้คำปรึกษามาก ขึ้นและสามารถปฏิบัติได้	15	100	4.ครูทุกคนใน สพป.เขต 2 ได้รับการอบรมเรื่องการให้ คำปรึกษาเพื่อที่จะได้ ช่วยเหลือนักเรียนในทุก โรงเรียนต่อไป	8	53.33
				8.ปรับอารมณ์และควบคุมตนเองได้มาก ขึ้น	4	26.66			
				9. ใช้ภาษากายและภาษาพูดได้ดีขึ้น	7	46.66			
				10. มีทักษะการพูดดีขึ้น	5	33.33			

จากตาราง 9 พบว่า ครูกลุ่มตัวอย่างประทับใจในการได้รับความไว้วางใจจากนักเรียนมากขึ้น ภูมิใจในตนเองที่ทำให้นักเรียนเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด และนักเรียนกล้าเปิดเผยปัญหาในกลุ่ม และไว้วางใจเพื่อนๆมากขึ้น ร้อยละ 100 นอกจากนี้ ครูกลุ่มตัวอย่างพบว่า ในการเข้าร่วมโครงการพัฒนาทักษะการให้คำปรึกษา พบว่า สิ่งที่เกิดการเปลี่ยนแปลงในตนเอง คือ ได้เทคนิควิธีการสังเกต สัมภาษณ์ และกระบวนการให้คำปรึกษาที่ถูกต้อง และมั่นใจในกระบวนการให้คำปรึกษามากขึ้น และสามารถปฏิบัติได้ ร้อยละ 100 รองลงมา คือ สร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น ได้ดีขึ้นร้อยละ 73.33 นอกจากนี้ยังพบว่า เข้าใจนักเรียนมากขึ้นร้อยละ 66.66 สิ่งที่ครูกลุ่มตัวอย่างอยากดำเนินการต่อ คือ กลุ่มให้คำปรึกษาคงอยู่อย่างยั่งยืน เพื่อช่วยเหลือกันและกันต่อไป ร้อยละ 100 และอยากให้มีการอบรมการให้คำปรึกษาแก่ครูทุกคนในโรงเรียนร้อยละ 66.06

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการให้คำปรึกษากลุ่มของครูในโรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อวัดทักษะการให้คำปรึกษากลุ่มของครูในโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษา และศึกษาประสิทธิผลของการพัฒนาทักษะการให้คำปรึกษาของครูในโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษา โดยการเปรียบเทียบของกลุ่มตัวอย่างก่อนทดลองและหลังการทดลอง ผู้วิจัยได้สรุปภาพรวมของการดำเนินการวิจัยไว้ดังนี้

ภาพที่ 5 สรุปภาพรวมกระบวนการดำเนินการวิจัย

ผลการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ในครั้งนี ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการพัฒนาการให้คำปรึกษาของครูในโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษา
2. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการพัฒนาทักษะการให้คำปรึกษากลุ่มของครูในโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษา

1. ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการพัฒนาทักษะการให้คำปรึกษากลุ่มของครูในโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างเป็นชาย 5 คน เป็นหญิง 10 คน ระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี 10 คน ปริญญาโท 5 คน อายุของกลุ่มตัวอย่าง 20-40 ปี จำนวน 12 คน อายุ 41-50 ปี จำนวน 2 คน และอายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 1 คน กลุ่มตัวอย่างทำหน้าที่ในการสอนประจำในรายวิชา ภาษาไทย จำนวน 4 คน วิทยาศาสตร์ 4 คน คณิตศาสตร์ 2 คน การงานอาชีพ 2 คน คอมพิวเตอร์ 2 คน และสอนวิชาสุขศึกษา จำนวน 1 คน กลุ่มตัวอย่างมีประสบการณ์ในการทำหน้าที่แนะแนว ยังไม่เกิน 1 ปี จำนวน 7 คน ทำหน้าที่แนะแนวมาแล้ว 1-2 ปี จำนวน 4 คน ทำหน้าที่แนะแนว 6-10 ปี จำนวน 1 คน โดยกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนทักษะการให้คำปรึกษาสูงสุด 133 และคะแนนต่ำสุด 97 เมื่อแยกเป็นรายด้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนทักษะการให้คำปรึกษาด้านการปฏิสัมพันธ์ (การฟังพื้นฐาน) สูงสุด คือ 61 คะแนน ส่วนด้านที่ได้คะแนนต่ำสุดคือ ทักษะเชิงปฏิบัติการได้ 24 คะแนน

2. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการพัฒนาทักษะการให้คำปรึกษากลุ่มของครูในโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษา

2.1 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง ที่เข้าร่วมในโครงการพัฒนาทักษะการให้คำปรึกษากลุ่ม เป็นครูในโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษาจังหวัดอุดรดิตถ์ จำนวน 3 โรงเรียน โรงเรียนละ 5 คน เป็นเพศชาย 5 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 เป็นหญิง 10 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 การศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 และปริญญาโท 5 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 วิชาที่กลุ่มตัวอย่างทำการสอนประจำแยกเป็น วิชาวิทยาศาสตร์ 4 คน คิดเป็นร้อยละ 26.67 วิชาภาษาไทย 4 คน คิดเป็นร้อยละ 26.67 คณิตศาสตร์ การงานอาชีพ คอมพิวเตอร์ และสุขศึกษา จำนวน 2,2,2 และ 1 คน ตามลำดับ คิดเป็นร้อยละ 13.33,13.33, 13.33 และ 6.67 ตามลำดับ

2.2 ผลการวัดทักษะการให้คำปรึกษาเมื่อเปรียบเทียบคะแนนทักษะการให้คำปรึกษาของครูกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังการทดลอง พบว่า ครูกลุ่มตัวอย่างมีทักษะการให้คำปรึกษาเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .05

การอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการให้คำปรึกษากลุ่มของครูในโรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อวัดทักษะการให้คำปรึกษากลุ่มของครูในโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษา ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนโดยเริ่มจากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้น การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการประเมินผล โดยดำเนินการตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้คือ

การศึกษาการพัฒนาทักษะการให้คำปรึกษากลุ่มของครูในโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษา จังหวัดอุดรธานี ผลการวิจัยที่ได้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ซึ่งผลการวิจัยมีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปราย ดังนี้

1. การพัฒนาทักษะการให้คำปรึกษากลุ่มของครูในโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษา ผู้วิจัยได้ให้การอบรมแก่ครูกลุ่มตัวอย่างจำนวน 15 คน ซึ่งสอนในรายวิชาที่แตกต่างกัน เช่น ภาษาไทย คณิตศาสตร์ คอมพิวเตอร์ วิทยาศาสตร์ การงานอาชีพ และสุขศึกษา อายุ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน โดยให้การอบรมเป็นเวลา 2 วัน คือวันที่ 20-21 สิงหาคม 2559 และขณะให้การอบรมจะเน้นการฝึกปฏิบัติจริงโดยทุกคนจะได้ฝึกการเป็นผู้นำ เพื่อฝึกทักษะการให้คำปรึกษา หลังจากการอบรม 1 เดือน ผู้วิจัยได้ติดตามเพื่อประเมินผลการปฏิบัติการให้คำปรึกษาของครูกลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนที่ทุกคนสังกัดอยู่โดยติดตามผลในวันที่ 29 กันยายน 2559 และวันที่ 7 ตุลาคม 2559 เมื่อทดลองเสร็จแล้ว ผู้วิจัยนำคะแนนทักษะการให้คำปรึกษาของกลุ่มตัวอย่างก่อนการทดลองและหลังการทดลองมาเปรียบเทียบกัน พบว่า คะแนนทักษะการให้คำปรึกษาหลังการทดลองเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่ารูปแบบการพัฒนาทักษะการให้คำปรึกษาโดยการให้การอบรมและการให้ฝึกปฏิบัติจริงที่ผู้วิจัยใช้ในการทดลองสามารถพัฒนาทักษะการให้คำปรึกษากลุ่มได้จริง ทั้งนี้ เนื่องจาก รูปแบบที่ผู้วิจัยใช้นั้นมีเหตุผลตามหลักวิชาการ ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อนำมาพัฒนาทักษะการให้คำปรึกษากลุ่มแก่ครูในโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษา โดยการให้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติจริงในทุกขั้นตอน เพื่อสร้างความรู้และประสบการณ์ รวมถึงสร้างความมั่นใจในการทำหน้าที่ผู้ให้คำปรึกษาในกลุ่ม ซึ่ง Doberah J.rubel and William B.Kine (2008) ได้สรุปจากงานวิจัยว่า สิ่งที่ส่งเสริมให้ผู้นำกลุ่มมีประสิทธิภาพมี 2 องค์ประกอบ คือ 1) ประสบการณ์ เนื่องจากประสบการณ์จะทำให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น 2) พื้นฐานของผู้นำกลุ่ม คือ ความรู้ และเจตคติซึ่งจะทำให้เกิดความเข้าใจในสัมพันธภาพภายในกลุ่ม 3) กระบวนการนำกลุ่ม จะทำให้เกิดความเข้าใจ รับรู้ถึงความสำคัญของกระบวนการกลุ่ม เพราะกระบวนการกลุ่มที่ดีจะแก้ปัญหา ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อพิจารณาถึงเนื้อหาและขั้นตอนที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้นในการให้การอบรม พบว่า มีความสอดคล้องต่อการพัฒนาทักษะการให้คำปรึกษาของครูกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. การสร้างประสบการณ์ เริ่มจากการให้ความรู้เรื่องกระบวนการให้คำปรึกษากลุ่มเบื้องต้น และได้ฝึกปฏิบัติจริงในขณะที่เข้ารับการอบรม โดยให้ทุกคนได้ฝึกการแสดงบทบาทผู้นำกลุ่มและสมาชิกกลุ่ม ซึ่งการฝึกปฏิบัติเป็นผู้นำกลุ่มเป็นการสร้างประสบการณ์ตรง แก่ ครูกลุ่มตัวอย่าง จะทำให้เกิดความมั่นใจในตนเองมากขึ้น นอกจากนี้ การฝึกเริ่มต้นกลุ่มจะทำให้เกิดความคุ้นเคยและสร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน ทำให้เข้าใจวิธีการเริ่มต้นในการให้คำปรึกษากลุ่มและมั่นใจในกระบวนการให้คำปรึกษากลุ่มมากขึ้น

2. การสร้างพื้นฐานของผู้นำกลุ่ม ในส่วนของเจตคติต่อการให้คำปรึกษานั้น ครูกลุ่มตัวอย่างสมัครใจเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาทักษะการให้คำปรึกษาเอง ซึ่งถือว่า เป็นผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อการให้คำปรึกษา ซึ่ง สอดคล้องกับ Sue wheeler (2000) ที่พบว่านักศึกษาที่ดีจะมีความสามารถในการแสดงบทบาทผู้ให้คำปรึกษาที่ดี ส่วนพื้นฐานด้านความรู้ผู้วิจัยได้จัดเนื้อหาเบื้องต้นทุกด้าน โดยให้ความรู้เรื่องพฤติกรรมทักทาย ทักทายการฟัง ทักทายการตั้งคำถาม การทบทวนสาระ การสรุปความ และทักษะการเจาะจง พร้อมทั้งให้มีการฝึกปฏิบัติทุกทักษะ

3. กระบวนการนำกลุ่ม ผู้วิจัยได้จัดให้ครูกลุ่มตัวอย่าง ได้ฝึกปฏิบัติจริงในการอบรม โดยเริ่มฝึกตั้งแต่การเริ่มต้นกลุ่มจนถึงการยุติกลุ่ม ซึ่งกลุ่มตัวอย่างทุกคนจะได้ฝึกบทบาทผู้นำกลุ่มและบทบาทสมาชิกกลุ่มสลับกันไป ซึ่งการฝึกดังกล่าวจะทำให้เข้าใจถึงเทคนิคการใช้ทักษะการให้คำปรึกษาต่างๆตามความเหมาะสมของสถานการณ์ในขณะที่มีการให้คำปรึกษาจะทำให้เกิดความมั่นใจในการใช้ทักษะการให้คำปรึกษาต่างๆมากขึ้น โดยเฉพาะทักษะการฟังอย่างตั้งใจ ที่แสดงถึงความใส่ใจกันของสมาชิกกลุ่ม สอดคล้องกับที่ เรนนี่ (Rennie, 1998; p 23) กล่าวว่า การฟังอย่างตั้งใจจะทำให้ผู้รับการปรึกษาสบายใจ และลดความวิตกกังวล เพราะการปล่อยให้เขาพูดออกมา โดยให้ผู้ให้คำปรึกษาไม่ขัดจะทำให้ผู้รับคำปรึกษาพูดออกมาอย่างชัดเจน และแสดงความรู้สึกที่แท้จริงออกมา การอดทนฟังและยอมรับเขา จะทำให้เข้าใจผู้รับคำปรึกษาเกิดเจตคติที่ดีต่อกัน และเกิดสัมพันธภาพที่ดีต่อไป

2. สิ่งที่พบจากการเข้าร่วมโครงการพัฒนาทักษะการให้คำปรึกษากลุ่ม

ในการพัฒนาทักษะการให้คำปรึกษากลุ่มแก่ครูในโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษาในครั้งนี้ นอกจากประเมินผลเชิงปริมาณโดยการเปรียบเทียบคะแนนระดับความสามารถในการให้คำปรึกษาของครูกลุ่มตัวอย่าง ก่อนและหลังการทดลองแล้ว ผู้วิจัยยังใช้การประเมินผลโดยให้ครูกลุ่มตัวอย่างประเมินความสามารถในการให้คำปรึกษาของตนเอง ในแบบรับรู้ความสามารถในการให้คำปรึกษา และให้ผู้รับคำปรึกษาประเมินความสามารถผู้ให้คำปรึกษาทุกคน โดยให้ประเมินได้อย่างอิสระ รวมถึงการให้ครูกลุ่มตัวอย่างเขียนแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระเกี่ยวกับสิ่งที่ประทับใจ ในการเข้าร่วมโครงการพัฒนาทักษะการให้คำปรึกษา สิ่งที่เกิดการเปลี่ยนแปลงกับตนเองขณะเข้าร่วมโครงการ และสิ่งที่อยากดำเนินการต่อไปเกี่ยวกับการให้คำปรึกษา พบว่า ในการเข้าร่วมโครงการพัฒนาทักษะการให้คำปรึกษาของครูโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษาในครั้งนี้ ครู

กลุ่มตัวอย่างมีสิ่งที่น่าสนใจ คือ ได้รับความไว้วางใจจากนักเรียนมากขึ้น ร้อยละ 100 ภูมิใจในตนเองที่ทำให้นักเรียนเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ร้อยละ 100 และนักเรียนเปิดเผยปัญหาในกลุ่ม และไว้วางใจครูและเพื่อนๆมากขึ้น ร้อยละ 100 ส่วนสิ่งที่เกิดการเปลี่ยนแปลงในตัวครูกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ครูกลุ่มตัวอย่าง ได้เทคนิค วิธีการสังเกต การสัมภาษณ์ และกระบวนการให้คำปรึกษาที่ถูกต้องร้อยละ 100 และมั่นใจในกระบวนการให้คำปรึกษามากขึ้น สามารถปฏิบัติได้ ร้อยละ 100 ครูกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 73.33 พบว่าสามารถสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่นได้ดีขึ้น และร้อยละ 66.66 เข้าใจนักเรียนมากขึ้น สิ่งที่ครูกลุ่มตัวอย่างอยากดำเนินการต่อ เกี่ยวกับการให้คำปรึกษา พบว่าร้อยละ 100 ต้องการให้กลุ่มผู้ให้คำปรึกษาอยู่อย่างยั่งยืน เพื่อช่วยเหลือกันและกันต่อไป ร้อยละ 66.66 อยากอบรมเรื่องการให้คำปรึกษาแก่ครูทุกคนในโรงเรียน และร้อยละ 53.33 อยากให้ครูทุกคนใน สพป.อด. เขต 2 ได้รับการอบรมเรื่องการให้คำปรึกษาเพื่อจะได้ช่วยเหลือนักเรียนในทุกโรงเรียนต่อไป จากผลการประเมินดังกล่าวย่อมแสดงให้เห็นว่าการเข้าร่วมโครงการพัฒนาทักษะการให้คำปรึกษา ครูกลุ่มตัวอย่างพัฒนาตนเองในด้านการเป็นผู้ให้คำปรึกษาไปในทางที่ดีขึ้นโดยมีการเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพและทักษะในการให้คำปรึกษาไปในทิศทางที่แสดงถึงการเป็นผู้ที่มีความสามารถและทักษะในการให้คำปรึกษาดีขึ้น ทั้งนี้เนื่องจาก

1. สมาชิกกลุ่ม เนื่องจากในการเข้าร่วมโครงการพัฒนาทักษะการให้คำปรึกษาแก่ครูในโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษา ในครั้งนี้ เป็นครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุตรดิตถ์ เขต 2 ด้วยกัน พื้นที่เป็นตะเข็บชายแดนเหมือนกันและครูส่วนใหญ่รู้จักกันเป็นการส่วนตัวอยู่แล้ว ถึงแม้จะเป็นครูต่างโรงเรียนกัน แต่มักจะพบปะและทำกิจกรรมที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดขึ้นอยู่เป็นประจำทำให้เกิดความสนิทสนมกันเร็วขึ้น ยิ่งได้มาเข้ารับการอบรมร่วมกันในเรื่องที่เกี่ยวข้องกันกับบทบาทหน้าที่ที่ทุกคนต้องปฏิบัติ เป็นเวลา 2 วัน ต่อเนื่อง และในการฝึกปฏิบัติการให้คำปรึกษาในขณะอบรมแต่ละคนจะใช้เวลาในการฝึกเป็นผู้นำกลุ่มประมาณ 1 ชั่วโมง จึงทำให้เกิดความใกล้ชิดและสามารถสร้างบรรยากาศของความไว้วางใจและสนิทสนมกันในกลุ่มได้เร็วขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ Corey (2006 .pp.110.117) กล่าวว่า ในการให้คำปรึกษากลุ่ม และใช้เวลาในการพบกลุ่ม 1-2 ชั่วโมง จะทำให้เกิดความใกล้ชิดกันและสามารถสร้างบรรยากาศของความไว้วางใจต่อกันได้

2. การสร้างสัมพันธภาพภายในกลุ่ม ด้วยการที่ครูกลุ่มตัวอย่างเป็นครูในโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษาซึ่งมีที่อยู่ตามตะเข็บชายแดน อยู่ในถิ่นทุรกันดาร และเดินทางค่อนข้างไม่สะดวกเหมือนกัน ทำให้เกิดความรู้สึกเป็นพวกเดียวกัน เกิดการยอมรับกัน เข้าใจและเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน จึงทำให้กระบวนการฝึกอบรมและการฝึกเป็นผู้ให้คำปรึกษาดำเนินไปได้ด้วยดี โดยเฉพาะในการเข้ากลุ่มเพื่อฝึกทักษะการให้คำปรึกษาของแต่ละคน จะเห็นถึงความช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เพื่อให้การฝึกปฏิบัติดำเนินไปอย่างดี และนำกลุ่มได้ตั้งแต่ต้นจนถึงการยุติกลุ่ม จนสมาชิกทุกคนสามารถเกิดความมั่นใจในการฝึกเป็นผู้ให้คำปรึกษาหรือผู้นำกลุ่มได้สอดคล้องกับ ชีรศักดิ์ กำบรรณารักษ์ (2548, หน้า 249, 246, 286) กล่าวว่า การวิเคราะห์พฤติกรรมของผู้อื่นเป็นวิธีหนึ่งที่จะได้ตระหนักถึง

พฤติกรรมตนเองและวิธีการที่มีพลังมากที่สุด ในการเปลี่ยนแปลงปัญหาบุคคลไปสู่มุมมองอื่น คือ การช่วยเหลือคนที่มีปัญหาหนักกว่าตน เพราะกระบวนการย้อนรอยกลับและเรียนรู้จากพฤติกรรมตนเอง คือ หัวใจของการปรับปรุงตนเองอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. หน่วยงานที่มีบทบาทในการพัฒนาเด็กและเยาวชนสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนเพื่อพัฒนาแกนนำเยาวชนด้านทักษะการให้คำปรึกษาเพื่อการเป็นผู้ช่วยเหลือกลุ่มเพื่อนต่อไป
2. หน่วยงานที่มีบทบาทในการพัฒนาครูสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการวางแผนเพื่อพัฒนาครูด้านทักษะการให้คำปรึกษา เพื่อการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนต่อไปได้ :
3. ถ้าพิจารณาจากค่า S.D ในตาราง ซึ่งมีการกระจายค่อนข้างมาก แสดงว่า การพัฒนาของกลุ่มตัวอย่างมีความแตกต่างกันถึงแม้ว่าในภาพรวมทุกคนจะมีการพัฒนาทักษะการให้คำปรึกษาเพิ่มขึ้น ปัจจัยที่ทำให้ค่า S.D กระจายค่อนข้างมากน่าจะมาจากการที่กลุ่มตัวอย่างมีประสบการณ์ในการทำงานแนะแนวต่างกัน วิชาที่สอนประจำต่างกัน และอายุแตกต่างกัน ทำให้พื้นฐานด้านทักษะการให้คำปรึกษาต่างกัน จึงส่งผลให้ค่า S.D กระจายค่อนข้างมาก แต่ผลรวมของการพัฒนาก็อยู่ในระดับมากด้วยปัจจัยดังที่กล่าวมาข้างต้น

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2544). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2542*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ไทยร่มเกล้า.
- กาญจนา ไชยพันธุ์. (2549). *การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- เกรียงศักดิ์ คัมภีรา. (2539). *การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มในประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พรทิทวานกราฟฟิค.
- จตุรพร ลีมันน์จริง. (2546). *จิตวิทยาวัยรุ่น (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์-มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ดิเรก ชัยชนะ. (2546). *การศึกษาการเห็นคุณค่าในตนเองและการรับรู้ปัจจัยส่งเสริมประสิทธิภาพการบำบัดของผู้เข้ากลุ่มให้คำปรึกษาเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มให้คำปรึกษาแบบต่อเนื่องและแบบมาราธอน*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ทิพวรรณ กิตติพร. (2535). *การให้คำปรึกษากลุ่ม*. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร, คณะศึกษาศาสตร์, ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา.
- ธีรศักดิ์ กำบรรณารักษ์. (2548). *AQ พลัสแห่งความสำเร็จ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์-ธรรมกมลการพิมพ์.
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10. (2549). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์-ธนรัชการพิมพ์.
- ภาวิณี อยู่ประเสริฐ. (2540). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้สารสนเทศติดของนักเรียนวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ภูมิพลอดุลยเดช. พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหา. (2543). *คำพ่อสอน: ประมวลพระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์กรุงเทพฯ.
- ระพีพันธ์ โพธิ์ศรี. (2549). *สถิติเพื่อการวิจัย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์-มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). *นโยบายยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *การเรียนรู้แบบใหม่: ยุทธศาสตร์ด้านนโยบายและการใช้ทรัพยากร*. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.

- สำนักงานคณะกรรมการการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. (2542). *แนวทางการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- สิน พันธุ์พินิจ. (2547). *เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วิทย์พัฒนา
- อภิรักษ์ บุชบก. (2542). *ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มมาราธอนต่อการพัฒนาคุณสมบัติของผู้ให้คำปรึกษาตามทฤษฎีของโรเจอร์สในนักศึกษาที่เตรียมตัวเป็นบาทหลวงวิทยาลัยแสงธรรมนครปฐม*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อุมาพร ตรังคสมบัติ. (2549). *ความรุนแรงในวัยรุ่นไทย: รายงานการทบทวนองค์ความรู้และข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- Corey, G. (1985). *Theory and practice of group counseling* (2 nd ed.). Monterey, CA: Brooks/cole.
- Corey, G. (2004). *Theory & practice of group counseling* (6 th ed.). Pacific Grove, CA : Brooks/cole.
- Corey, G. (2008). *Theory and practice of group counseling* (7 th ed.). Belmont, CA: Brooks/Cole.
- Corey, G. , & Corey, M. s. (2006). *Group process and practice* (7 th ed.). Belmont, CA: Thomson Brooks/Cole.
- Estrada, A. U., Durlak, J. A., & Juarez, S. A. (2002). Developing multicultural counseling competencies in undergraduate students. *Journal of Multicultural Counseling and Development*, 30, 110-123.
- Gazda, G. (1978). *Group counseling: A development approach*. Boston: Allyn and Bacon.
- “—”, G. (1989). *Group counseling: A development approach* (4 th ed.). Boston: Allyn and Bacon.
- Hansen, J. C., Stevic, R., & Warner, R. (1980). *Group counseling : Theory and practice* (2nd ed.). Boston : Houghton Mifflin.
- Harris, A. H. S., Thoresen, C. E., & Lopez, S. J. (2007). Integration positive psychology into counseling : Why and (when appropriate) how. *Journal of Counseling & Development*, 85, 3-11.
- Lambie, G. W. (2007). The contribution of ego development level of burnout in school counselors : Implication for professional school counseling. *Journal of Counseling & Development*, 85, 82-87.

- Rennie, D. L. (1998). *Person-centred counseling: An experiential approach*. London: Sage.
- Rozario, V. D., & Romano, J. L. (2000). Perception of counselor effectiveness: A study of two country groups. *Counseling Psychology Quarterly*, 13(1), 51-63.
- Sharpley, C. F., Fairnie, E., Tabary-Collins, E., Bates, R., & Lee, P. (2000). The use of counselor verbal response modes and client-perceived Rapport. *Counseling Psychology Quarterly*, 13(1), 99-116.
- Teppa, J. A., & Frike, L. (1972). Effect of marathon group experience. *Journal of Counseling Psychology*, 19, 466-468.
- Wheeler, S. (2000). What makes a good counselor an analysis of ways in which counselor trainers construe good and bad counseling trainees. *Counseling Psychology Quarterly*, 13(1), 65-83.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

1. รองศาสตราจารย์บุญมั่น ธนาศุภวัฒน์
สาขาจิตวิทยาการศึกษา
ภาควิชาพัฒนศึกษาและนวัตกรรมการศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
2. อาจารย์ ดร. สุมิตรา โรจนินิติ
สาขาจิตวิทยาการศึกษา
ภาควิชาพัฒนศึกษาและนวัตกรรมการศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
3. อาจารย์เด่นดวง สุขพัฒน์
หัวหน้างานแนะแนว
โรงเรียนอุตรดิตถ์ตรุณี

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

แบบสอบถามเพื่อวัดทักษะการให้คำปรึกษาของครูในโรงเรียนกองทุนการศึกษา
จังหวัดอุดรดิตถ์

คำชี้แจง แบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ตอน จำนวน 20 ข้อ

ให้ทำอ่านข้อความในแต่ละข้อให้เข้าใจ แล้วพิจารณาว่าข้อความเหล่านั้นตรงกับความคิดและการปฏิบัติจริงของท่านอยู่ในระดับใด และให้กาเครื่องหมาย (✓) ในช่องตัวเลขที่สอดคล้องกับความคิดเห็นและคนปฏิบัติของท่านมากที่สุดเพียงข้อละ 1 ตัวเลขเท่านั้น

ตัวเลขแต่ละตัวมีความหมายดังต่อไปนี้

ถ้าเป็นจริงมากที่สุด	ให้กาเครื่องหมายถูกตรงช่องเลข 6
ถ้าเป็นจริงมาก	ให้กาเครื่องหมายถูกตรงช่องเลข 5
ถ้าเป็นจริงค่อนข้างมาก	ให้กาเครื่องหมายถูกตรงช่องเลข 4
ถ้าเป็นจริงพอประมาณ	ให้กาเครื่องหมายถูกตรงช่องเลข 3
ถ้าเป็นจริงเล็กน้อย	ให้กาเครื่องหมายถูกตรงช่องเลข 2
ถ้าไม่เป็นจริงเลย	ให้กาเครื่องหมายถูกตรงช่องเลข 1

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบวัดทักษะในการให้คำปรึกษาของครูในโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษา
จังหวัดอุดรดิตถ์

1. เพศ

[] เพศชาย

[] เพศหญิง

2. ระดับการศึกษา

[] ปริญญาตรี สาขา.....

[] ปริญญาโท สาขา.....

[] มากกว่าปริญญาโท สาขา.....

3. อายุ

[] 20-40 ปี

[] 41-50 ปี

[] 51 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ข้อคำถามในแบบวัดทักษะความสามารถในการให้คำปรึกษาของครูในโรงเรียนกองทุนการศึกษา
จังหวัดอุดรดิตถ์

ตอนที่ 1 วัดพฤติกรรมการใส่ใจ (ทักษะการตอบสนอง)

ตอนที่ 2 วัดทักษะการฟังพื้นฐาน (ทักษะการปฏิสัมพันธ์)

ตอนที่ 3 วัดทักษะเชิงปฏิบัติการ

4. วิชาที่สอนประจำ คือ

5. ระยะเวลาที่ท่านทำหน้าที่แนะแนว.....ปี

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับการรับรู้ความสามารถของตน					
		6	5	4	3	2	1
ตอนที่ 1 วัดพฤติกรรมการใส่ใจ (ทักษะการตอบสนอง)							
1	ข้าพเจ้าแสดงความจริงใจและเอื้ออาทรต่อผู้รับคำปรึกษาเสมอ						
2	ข้าพเจ้าแสดงความเอาใจใส่ต่อผู้รับคำปรึกษาโดยทำการ ดังต่อไปนี้						
	2.1 พยักหน้ารับรู้อย่างเหมาะสม						
	2.2 มีท่าทีอบอุ่น						
	2.3 ยิ้มให้						
	2.4 มองหน้าผู้รับคำปรึกษา						
	2.5 ใช้คำพูดที่อ่อนโยน เป็นมิตรและปลอบประโลม						
3	ข้าพเจ้ายอมรับผู้รับคำปรึกษาโดยไม่มีเงื่อนไข						
4	ข้าพเจ้าไม่เคยตัดสินผู้รับคำปรึกษา						
5	ข้าพเจ้าสามารถให้คำปรึกษาแก่ผู้รับคำปรึกษาที่ข้าพเจ้าไม่เคย ชอบได้						
ตอนที่ 2 วัดทักษะการปฏิสัมพันธ์ (การฟังพื้นฐาน)							
6	ข้าพเจ้าฟังผู้รับฟังคำปรึกษาอย่างตั้งใจตลอดเวลาโดยไม่พูด แทรกหรือขัดแย้งใดๆ						
7	ข้าพเจ้าแสดงความกระตือรือร้นต่อการรับฟังเสมอ						
8	ข้าพเจ้าเป็นผู้มองโลกในแง่ดีเสมอ						
9	ข้าพเจ้ามีความอดทนที่จะรอจนกว่าผู้รับคำปรึกษาเล่าปัญหา จบแม้ว่าอยากจะขัดแย้งหรือแทรกประเด็น						
10	ข้าพเจ้าใช้คำถามปลายเปิดเสมอในการให้คำปรึกษา						
11	ข้าพเจ้าหลีกเลี่ยงคำถามที่ขึ้นต้นด้วยคำว่า “ทำไม” อย่าง เคร่งครัด						
12	ข้าพเจ้าให้การสนับสนุนผู้รับคำปรึกษาด้วยการตอบรับและ ทวนซ้ำคำสำคัญ						
13	ข้าพเจ้าชี้นำพฤติกรรมที่เหมาะสมแก่ผู้รับคำปรึกษาเป็น บางครั้ง						
14	ในการให้คำปรึกษาที่จำเป็นต้องใช้ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงข้าพเจ้า แนะนำ/บอกรายละเอียดให้ผู้รับคำปรึกษาโดยตรงไปตรงมา						

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับการรับรู้ความสามารถของตน					
		6	5	4	3	2	1
15	ข้าพเจ้าจะลำดับประเด็นและสรุปเชื่อมโยงข้อมูลที่รับ คำปรึกษาพูด เพื่อสรุปกลับให้ผู้รับคำปรึกษาเสมอ						
16	ข้าพเจ้าใช้การสังเกตผู้รับคำปรึกษาอย่างต่อเนื่อง ทั้งลักษณะ ท่าทาง น้ำเสียง การพูด ภาษาที่ใช้ การเคลื่อนไหว เพื่อจับ ประเด็นสำคัญอย่างเสมอ						
ตอนที่ 3 วัดทักษะเชิงปฏิบัติการ							
17	ข้าพเจ้าแปลความหมายจากเรื่องราว และภาษาท่าทางของ ผู้รับคำปรึกษาและให้ข้อมูลย้อนกลับเสมอ						
18	ข้าพเจ้าเปิดเผยตนเองให้ผู้รับคำปรึกษาได้รับรู้เหมาะสม						
19	ข้าพเจ้าจะเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของเหตุและผลของการ กระทำ เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาเข้าใจถึงผลที่จะตามมาเสมอ						
20	ข้าพเจ้าแสดงออกถึงการให้กำลังใจแก่ผู้รับคำปรึกษาอย่าง เหมาะสมเสมอ เช่น การสัมผัส การโอบ และการปลอบโยน ด้วยคำพูด						

แบบวัดความรู้ความสามารถในการให้คำปรึกษา
(สำหรับผู้ให้คำปรึกษาแระเมินตนเอง)

ชื่อ.....(ผู้ประเมิน)
วันที่.....เวลา.....

คำชี้แจง จงกาเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องข้อความที่กำหนดไว้ เพื่อให้ท่านประเมินการรับรู้ความสามารถของตนเองในการให้คำปรึกษา แต่ละช่องสามารถให้คะแนนได้ดังนี้

มากที่สุด	ให้คะแนน	5	คะแนน
มาก	ให้คะแนน	4	คะแนน
ปานกลาง	ให้คะแนน	3	คะแนน
น้อย	ให้คะแนน	2	คะแนน
ไม่มั่นใจ	ให้คะแนน	1	คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายการรับรู้ความสามารถในการให้คำปรึกษา

ดีมาก หมายถึง	มีความมั่นใจมากที่สุดว่ามีความรู้และสามารถปฏิบัติกิจกรรมนั้นๆได้
ดี หมายถึง	มีความมั่นใจมากกว่ามีความรู้และสามารถปฏิบัติกิจกรรมนั้นๆได้
ปานกลาง หมายถึง	มีความมั่นใจปานกลางว่ามีความรู้และสามารถปฏิบัติกิจกรรมนั้นๆได้
น้อย หมายถึง	มีความมั่นใจน้อยกว่ามีความรู้และสามารถปฏิบัติกิจกรรมนั้นๆได้
ไม่มั่นใจ หมายถึง	ไม่มั่นใจเลยว่ามีความรู้และสามารถปฏิบัติกิจกรรมนั้นๆได้

แบบวัดความรู้ความสามารถในการให้คำปรึกษา

ข้อที่	การรับรู้ความสามารถในการให้คำปรึกษา	ระดับการรับรู้ความสามารถ ของตน				
		5	4	3	2	1
1	ข้าพเจ้าอ้างถึง “การเก็บความลับ” และการห้าม “พูดเรื่องราวของเพื่อนในกลุ่มกับคนนอกกลุ่ม” แก่สมาชิกเสมอ					
2	ข้าพเจ้าไม่เคยใช้อำนาจของการเป็นผู้ให้คำปรึกษา ตัดสินปัญหาหรือให้คำแนะนำแก่สมาชิกในกลุ่ม					
3	ข้าพเจ้าไม่ค่อยใช้คำถามที่ขึ้นต้นด้วยคำว่า “ทำไม” ถามสมาชิกกลุ่มมากนัก					
4	ในขณะที่ให้คำปรึกษาข้าพเจ้าคำนึงถึง “ความรู้สึก” ของสมาชิกกลุ่มมากที่สุด					
5	ข้าพเจ้าสามารถที่จะสร้างสัมพันธภาพกับผู้รับคำปรึกษาได้เป็นอย่างดี					
6	ข้าพเจ้าสามารถช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาสำรวจตนเองได้					
7	ข้าพเจ้าสามารถกระตุ้น/ใช้เทคนิคต่างๆ เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาเปิดเผย/เล่าปัญหาในกลุ่มได้					
8	ข้าพเจ้ามีความรู้เรื่องจรรยาบรรณของการให้คำปรึกษาเพียงพอที่จะปฏิบัติงานได้					
9	ข้าพเจ้ากำหนดจุดมุ่งหมายในชีวิตได้อย่างเหมาะสมร่วมกับผู้รับคำปรึกษา					
10	ข้าพเจ้ามีความรู้เรื่องการทำกิจกรรมกลุ่มเพียงพอสำหรับการให้คำปรึกษา					
11	ข้าพเจ้าสามารถควบคุมสถานการณ์ในขณะที่ให้คำปรึกษาได้					
12	ข้าพเจ้ามีความเข้าใจข้อแตกต่างระหว่างบทบาทผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษา					
13	ข้าพเจ้ารู้ถึงข้อดีและข้อเสียและข้อจำกัดของการให้คำปรึกษากลุ่ม					
14	ข้าพเจ้าไม่สามารถควบคุมอารมณ์และความรู้สึกส่วนตัวทางลบออกจากการให้คำปรึกษาได้					
15	ข้าพเจ้าให้สมาชิกกลุ่มทบทวนเพื่อสรุปทุกครั้งก่อนปิดกลุ่มในแต่ละ Session					
16	ข้าพเจ้าสามารถเป็นทั้งผู้นำกลุ่มและผู้ช่วยเหลือกลุ่มได้เป็นอย่างดี					

แบบประเมินความสามารถในการให้คำปรึกษา
(สำหรับผู้รับคำปรึกษาเป็นผู้ประเมิน)

ชื่อ.....(ผู้ถูกประเมิน/ผู้ให้คำปรึกษา)
วันที่.....เวลา.....
ผู้ประเมิน.....

คำชี้แจง ให้ผู้ประเมินทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องรายการพฤติกรรมที่กำหนด 3 ระดับ แต่ละระดับ กำหนดเกณฑ์การประเมินได้ดังนี้

ดี	ให้คะแนน	3	คะแนน
พอใช้	ให้คะแนน	2	คะแนน
ควรปรับปรุง	ให้คะแนน	1	คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายของความสามารถในการให้คำปรึกษา

ดี หมายถึง มีการแสดงออกหรือการปฏิบัติของผู้ให้คำปรึกษาที่แสดงออกปฏิบัติอย่างชัดเจน โดยใช้ทักษะต่างๆอย่างสม่ำเสมอ และถูกต้องเหมาะสม

พอใช้ หมายถึง มีการแสดงออกหรือการปฏิบัติของผู้ให้คำปรึกษาที่แสดงออกปฏิบัติอย่างชัดเจน โดยใช้ทักษะต่างๆบ้างบางครั้ง และถูกต้องเหมาะสม

ปานกลาง หมายถึง มีการแสดงออกหรือการปฏิบัติของผู้ให้คำปรึกษาที่แสดงออกปฏิบัติอย่างชัดเจน โดยใช้ทักษะต่างๆน้อย หรือไม่ได้ใช้เลย

แบบประเมินความสามารถในการให้คำปรึกษา

ข้อที่	การแสดงออก/การปฏิบัติ	ระดับความเหมาะสมในการแสดงออก		
		3	2	1
ขั้นเริ่มต้นให้คำปรึกษา				
1	การกล่าวคำทักทาย			
2	การสนทนาเรื่องทั่วไป			
3	การชี้แจงบทบาทของผู้ให้คำปรึกษา			
4	การชี้แจงบทบาทของผู้รับคำปรึกษา			
5	การแจ้งข้อตกลงเรื่องกระบวนการให้คำปรึกษา			
6	การบอกว่าเรื่องที่พูดคุยในกลุ่มเป็นความลับ			
ขั้นดำเนินการให้คำปรึกษา				
7	การฟัง			
8	การใช้คำถามเพื่อกระตุ้นให้สมาชิกกลุ่มแสดงบทบาท			
9	การให้กำลังใจ			
10	การให้การยอมรับ			
11	การเจียบ			
12	การมีท่าทีของความอบอุ่นและเอื้ออาทร			
13	การควบคุม/แก้ไขสถานการณ์			
ขั้นยุติการให้คำปรึกษา				
14	การสรุปประเด็น			
15	การเปิดโอกาสให้ผู้รับคำปรึกษาซักถาม/แสดงความคิดเห็น			
16	การนัดหมายเพื่อพบกลุ่มครั้งต่อไป			

ภาคผนวก ค
การหาคุณภาพเครื่องมือ

ตารางแสดงค่าอำนาจจำแนกและความเชื่อมั่นของ
แบบวัดทักษะการให้คำปรึกษาของนักศึกษารายข้อ

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ค่าความเชื่อมั่น
วัดทักษะการตอบสนอง (พฤติกรรมความใส่ใจ)		
1	.67	.95
2	-	-
2.1	.62	.95
2.2	.49	.95
2.3	.36	.95
2.4	.47	.95
2.5	.66	.95
3	.75	.95
4	.74	.95
5	.74	.95
วัดทักษะปฏิสัมพันธ์ (การฟังพื้นฐาน)		
6	.76	.95
7	.71	.95
8	.52	.95
9	.71	.95
10	.70	.95
11	.79	.95
12	.76	.95
13	.72	.95
14	.77	.95
15	.77	.95
วัดทักษะเชิงปฏิบัติการ		
16	.67	.95
17	.58	.95
18	.70	.95
19	.68	.95
20	.60	.95

ตารางแสดงความสอดคล้องของแบบวัดทักษะการให้คำปรึกษาของนักศึกษา
ประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

แบบวัด	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			ค่าความสอดคล้อง
	1	2	3	
ตอนที่ 1 วัดทักษะการตอบสนอง (พฤติกรรมความใส่ใจ)	1	1	1	1.00
ตอนที่ 2 วัดทักษะการปฏิสัมพันธ์ (การฟังพื้นฐาน)	1	0	1	0.66
ตอนที่ 3 วัดทักษะเชิงปฏิบัติการ	1	1	1	1.00

ประวัติผู้วิจัย

1. อาจารย์ ดร.วจี ปัญญาไส
Dr.Vajee Panyasai
2. หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน 3410101170361
3. เกิดวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2501
4. ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำสาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
5. หน่วยงานที่สังกัด คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
6. สถานที่อยู่ 50/16 หมู่ที่5 ตำบลบ้านเกาะ อำเภอเมืองอุตรดิตถ์จังหวัดอุตรดิตถ์ 53000
7. หมายเลขโทรศัพท์ 081-9725753
E-Mail : Kroo.vajee@gmail.com
8. ประวัติการศึกษา
 - 8.1. วุฒิปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปี พ.ศ. ที่จบ 2524
สาขาเคมี
 - 8.2. วุฒิปริญญาโทจากมหาวิทยาลัยนเรศวร ปี พ.ศ. ที่จบ 2535 สาขาจิตวิทยา เน้นแนวและการให้คำปรึกษา
 - 8.3. วุฒิปริญญาเอกจากมหาวิทยาลัยรามคำแหง ปี พ.ศ. ที่จบ 2554
สาขาจิตวิทยาให้คำปรึกษา
9. สาขาวิชาที่มีความชำนาญพิเศษ
 - 9.1. วิทยาศาสตร์ (เคมี)
 - 9.2. จิตวิทยาเน้นแนว
 - 9.3. จิตวิทยาให้คำปรึกษา
 - 9.4. หลักสูตร/การสอนมัธยม
 - 9.5. จิตวิทยาการเรียนรู้
 - 9.6. การจัดการเรียนการสอนเพศวิถีศึกษา
 - 9.7. การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์

10. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัย

10.1. หัวหน้าโครงการวิจัยเรื่อง

10.1.1. การสร้างบทเรียนท้องถิ่นที่เน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เรื่องความหลากหลายทางชีวภาพของแม่น้ำปาด ตำบลแสนตอ อำเภอเมือง จังหวัดอุตรดิตถ์

10.1.2. การพัฒนาศักยภาพการแก้ไขปัญหานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนน้ำปาดชนูปถัมภ์ แหล่งทุน : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

10.1.3. รูปแบบการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

10.1.4. โปรแกรมการปรึกษากลุ่มแบบเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อพัฒนาทักษะการให้คำปรึกษา ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

10.1.5. การสังเคราะห์งานวิจัยหลักสูตรผู้ประกอบการชาวอินทรี และ ทูเรียนหลงลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

10.2 งานวิจัยที่ทำเสร็จแล้ว: มีดังต่อไปนี้

10.2.1.การสร้างบทเรียนท้องถิ่นที่เน้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เรื่องความหลากหลายทางชีวภาพของแม่น้ำปาด ตำบลแสนตอ อำเภอเมือง จังหวัดอุตรดิตถ์

เผยแพร่ : ปี พ.ศ. 2550

แหล่งทุน : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

10.2.2.“ความต้องการการแนะแนวการศึกษาและอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดอุตรดิตถ์ ปีที่พิมพ์ 2535

10.2.3. “การวิจัยพฤติกรรมคนบนรถเมล์” เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ

(ประกอบการศึกษาระดับปริญญาเอก ปี พ.ศ. 2549)

10.2.4 “ชาติพันธุ์ลาวพวน :กรณีศึกษาห้วยคอม อำเภอเมือง จังหวัดอุตรดิตถ์

(ประกอบการศึกษาระดับปริญญาเอก ปี พ.ศ. 2549

10.2.5 การพัฒนาโปรแกรมการปรึกษากลุ่มแบบเพื่อนช่วยเพื่อนเพิ่มพูนระดับความสามารถในการเผชิญปัญหาของวัยรุ่น

(ดุษฎีนิพนธ์เพื่อขอจบการศึกษาระดับปริญญาเอก ปี พ.ศ.2554)

10.2.6 การพัฒนาแบบทดสอบทางจิตวิทยาเพื่อใช้ในการพัฒนาการจัดกิจกรรมแนะแนวในโรงเรียน เผยแพร่ : ปี พ.ศ.2554

แหล่งเงินทุน : สถาบันวิจัยมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

ร้อยละความสำเร็จของงานวิจัย 100%

10.2.7 รูปแบบการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ เผยแพร่ : ปี พ.ศ. 2555

แหล่งเงินทุน : สถาบันวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัย ราชภัฏอุตรดิตถ์

ร้อยละความสำเร็จของงานวิจัย 100%

10.2.8 โปรแกรมการปรึกษากลุ่มแบบเพื่อนช่วยเหลือเพื่อน เพื่อพัฒนาทักษะการให้คำปรึกษาของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

เผยแพร่ : ปี พ.ศ.2556

แหล่งเงินทุน : สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัย ราชภัฏอุตรดิตถ์

ร้อยละความสำเร็จของงานวิจัย 100%

10.2.9 การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพศศึกษาบูรณาการเพื่อป้องกันแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่นจังหวัดอุตรดิตถ์ เผยแพร่ : ปี พ.ศ.2557

แหล่งเงินทุน : สำนักงานส่งเสริมสุขภาพ (สสส.)

ร้อยละความสำเร็จของรายงานวิจัย 100% (วิจัยต่อเนื่อง 3 ปี)

10.3 กำลังทำวิจัยเรื่อง

10.3.1 การพัฒนาหลักสูตรผู้ประกอบการนักธุรกิจต่อเกษตรกรรมทุเรียนหลงลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

แหล่งเงินทุน : สกว.

ร้อยละความสำเร็จของรายงานวิจัย 100%

10.3.2 การสังเคราะห์งานวิจัยหลักสูตรผู้ประกอบการชาวอินทรีและทุเรียน หลงลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

แหล่งเงินทุน : สกว

ร้อยละความสำเร็จของรายงานวิจัย 30%

10.3.3 การพัฒนาทักษะการให้คำปรึกษากลุ่มของครูในโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษา จังหวัดอุตรดิตถ์

แหล่งเงินทุน : สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

ร้อยละความสำเร็จของรายงานวิจัย 100%

10.3.4 การพัฒนาระบบการเรียนรู้ตามบทเรียนผู้ประกอบการทุเรียนหลงลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

แหล่งเงินทุน : สกว

ร้อยละความสำเร็จของรายงานวิจัย 60%